Пралетарыі усіх краёў, злучайцеся!

Саветская Беларусь

...нага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

КОШТ НУМАРУ 5 кап.

АДРАС РЭДАКЦЫІ
МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.

Матар'ял прымаецца—з 9-й да 3½ гадз.

Нявынарыстаныя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА:

На 1 месяц	— 90 к.
„ 3 „	2 р. 70 к.
„ 6 „	4 р. — к.
„ 1 год	8 р. — к.

Змена адрасу: іншагародняя — 20 к. мясцовае — 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:

За радок шапарэлі пасьля тэксту — р. 50 к.
За радок шапарэлі пасярод тэксту 1 р. — к.
За радок шапарэлі перад тэкстам 1 р. 50 к.
Сьпецыяльныя на 50 проц. даражэй
Звыш тарыфу бярэцца 10 проц. налогу.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ:

За 1 дакумент . . . 35 кап.
За кожны дадатковы . . 15 „
Беспрацоўн. і чырвонаармейцы за дакумент . . 15 „
За кожны дадатковы . . 5 „
Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторах газэты, упаўнаважанымі газэты і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах.
АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

10 г... выданьня — ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА — № 287 (2776) Аўторак, 17-га сьнежня 1929 г.

154 кр. "Саветская Беларусь" Одесса, Пастерска 3, государ-ственн. публичн. библиотека. отдел. обмен. один экз.

Пастанова

...нтральнага Выканаўчага Камітэту і ...вету Народных Камісараў Саюзу ССР

...разьмеркаваньні штрафных сум, якія спаганяюцца за парушэньні пастаноў сельскіх сходаў аб выкананьні пляну хлебазагатовак

...нтральны Выканаўчы Камітэт і ...т Народных Камісараў Саюзу ССР ...анаўляюць:

...Штрафы, якія спаганяюцца в ...ных гаспадарак за парушэньне па...оў сельскіх сходаў аб выкананьні ...ну хлебазагатовак, разьмяркоўва...ца наступным чынам:

...25 проц. адлічаецца ў спэцыяль...фонды пры мясцовых выканаўчых ...тэтах для выдачы аднаразовай без...ротнай дапамогі асобам і гаспадар...ам, прызнаным за кулацкага гвалту;

...25 проц. адлічаецца ў фонд ка...ваньня і калектывізацыі вяско...беднаты і батрацтва;

...50 проц. залічаецца на спэцы...ны бягучы рахунак НКФ СССР у ...жбанку і выкарыстоўваюцца на ...ўмацненьне фінансаваньня жывёлагадоўлі і гандлёвага будаўніцтва.

2. Гэтая пастанова распаўсюджваецца на ўсе штрафы, спагнаныя пасьля 1-га ліпеня 1929 году.

Адлічэньні ў агульна-саюзны бюджэт з штрафных сум, выдаткаваных да выданьня гэтай пастановы, павінны быць зьвернуты да 1-га лютага 1930 году за лік іншых мясцовых прыбыткаў. Парадак звароту ўстанаўляецца НКФ СССР.

3. Прапанаваць урадам саюзных рэспублік зрабіць у заканадаўстве саюзных рэспублік зьмены, якія выплываюць з гэтай пастановы.

Старшыня ЦВК СССР **Калінін.**
Старшыня СНК СССР **Рыкаў.**
Сэкратар ЦВК СССР **Энукідзе.**
14-га сьнежня 1929 г.

ТУРЦЫЯ І СССР

...НГОРА, 14-XII: Анаталійскае тэле...фнае агенцтва паведамляе: „Выступ...чы ўчора ўвечары на банкеце з ...моваю ў адказ міністру ўнутраных ...ў Турцыі Тэўфік Руднды-бэю на...нік Народнага Камісара па Замеж...ным Справах СССР т. Карахан выказаў ...чнасьць за шчыры прыём, зроблены...му ў Стамбуле і Ангоры, і зазна...ў, што гэтая шчырая прыхільнасьць ...ёды існавала і прадаўжае няўхільна існаваць у адносінах паміж абедзьма краінамі.

...арэшце, т. Карахан выказаў пажа...ньне, каб Турцыя таксама як і па...ным фронце, атрымала пад кіраў...вам Мустафа Кемаль-пашы новыя ...могі па эканамічным і культурным ...тох у імя росквіту і прагрэсу ...цкага народу.

* * *

...НГОРА, 15-XII. Анаталійскае тэле...фнае агенцтва паведамляе: «Прэм'...ініст Ісмэт-паша даў сёньня ў ...ць намесьніка Народнага Камісара ...Замежных Справах СССР т. Кара...а сьнеданьне, на якім прысутнічаў ...ама міністр замежных спраў Тэў...Руднды-бэй.

* * *

...НГОРА, 15-12. Анаталійскае тэле...фнае агенцтва паведамляе: «Дэпутат ...кылісу Махмуд наладзіў ад імя ...сі парляманту па замежных спра...сьнеданьне ў чэсьць намесьніка Народнага Камісара па Замежных Справах СССР т. Карахана. На сьнеданьні прысутнічаў міністр замежных спраў Тэўфік Руднды-бэй і сябры камісіі па замежных справах.

Сёньня Тэўфік Рэднды-бэй наладзіў у чэсьць Карахана чай, на якім прысутнічалі асобы, якія едуць з Карахана, і асабовы склад савецкага паўнамоцнага прадстаўніцтва ў Ангоры. Сёньня ўвечары ў паўнамоцным прадстаўніцтве СССР адбудзецца прыём.

* * *

КАНСТАНТЫНОПАЛЬ, 16-12. У сувязі з побытам т. Карахана ў Турцыі ўвесь турэцкі друк прысьвечвае артыкул турэцка-савецкай дружбе. Дэпутат Махмуд у „Мілэцо" піша: „Прыезд т. Карахана дае нам бязьмежнае задаволеньне і радасьць. Мы ўсе памятуем, у якія цяжкія дні зарадзіліся прыяцельскія адносіны паміж абедзьвымі краінамі. Абедзьве краіны в перамогаю скончылі распачатаю барацьбу. У гэтыя гістарычныя дні мы з вялікім гонарам успамінаем аб гэтым шчыльным супрацоўніцтве абедзьвых краін. Падзеі і час не пахісьнулі, а толькі мацней загартавалі гэтую дружбу, якая абярнулася ў гістарычную традыцыю. У гэтых спрыяючых варунках дзяржаўныя дзеячы абедзьвых краін в самымі шчырамі пачуцьцямі ідуць па шляху ўпарадкаваньня палітычных і эканамічных адносін.

...асьпяховая кампанія вярбоўкі новых членаў у кампартыю Нямеччыны

...ЭРЛІН, 15-XII. Кампанія вярбоўкі ...х членаў у нямецкую кампартыю ...одзіць усюды з вялікім посьпехам. ...кі ў адным Бэрліне за час кампа...ніі заявы аб жаданьні ўступіць у ...партыю падалі 6431 рабочых. ...тымі днямі ў Бушы адбыўся ма...і сход для прыняцьця ў кампартыю ...рбаваных сяброў. Ад імя ЦК ня...ай кампартыі выступіў т. Тэльман. Тэльман зазначыў, што з часу ...нальных выбараў, 17-га лістапада гэтага году, колькасьць новых сяброў партыі перасягнула 7 тысяч чалавек. Гэтыя 7 тысяч рабочых паказалі, што яны хутчэй пойдуць у астрог за кампартыю, чымся на добраахвотнае пасады сацыял-дэмакратычнай партыі.

Нарэшце, ад імя акругкому бэрлінскай арганізацыі партыі Пфэйфэр зрабіў афіцыйную заяву аб тым, што завербаваныя лічацца з гэтага моманту залічанымі ў партыю.

...а Нацый у абарону белагвардзейцаў

...ЭРЛІН, 14-XII. Водлуг паведам...ньня „Кельнішэ Цэйтунг", у Дан...ц прыехаў камісар Лігі Нацый па ...вах эмігрантаў Шэйцара-Галаты ...таю хадайнічаць перад сэнатам за ...х белагвардзейскіх расейскіх генэ...ў, высланых з Данцыгу.

Катаржны прыгавар

ТОКІЁ, 14-XII. Апэляцыйны суд у Асака ўхваліў пастанову па справе камуністаў. 15 абвінавачаных прысуджана да зьняволеньня на тэрміны ад 10 да 3-х гадоў. 12 засуджана ўмоўна. 12—апраўдана.

У гадавіну кантонскага паўстаньня

...ТЫЧКА РАБОЧЫХ З ПАЛІЦЫЯЙ. НА ПРАЦЯГУ НЕКАЛЬКІХ ГАДЗІН ВАКЗАЛ БЫЎ ЗАНЯТЫ РАБОЧЫМІ

...ЭРЛІН, 12-XII. Як паведамляе орган ...камуністычнай партыі „Ротэ Фанэ" ...наццатага сьнежня ў дзень ...ак кантонскага паўстаньня ў Шан...ў шмат якіх прадпрыёмствах была ...ведзена масавая палітычная забас...ка. Між паліцыяй і дэманстрантамі здарыліся сур'ёзныя сутычкі. Асабліва сур'ёзны характар набыла схватка паміж рабочымі і паліцэйскімі Паўночнага вакзалу. Раён вакзалу быў заняты рабочымі якія на працягу некалькіх гадзін адбіваліся ад нападаўшых паліцэйскіх.

...акіраваць зброю ў ...сапраўднага ворага

...ШАНХАЙ, 15 XII. Учора ў розных ...ох гораду адбылося некалькі ка...стычных дэманстрацый. Буржуаз...ныя газэты з абурэньнем адказваюць, ...за подпісам ЦК кітайскага комса...ў па горадзе раскідана шмат лі...ак, якія зварочваюцца да кітай...х салдат з заклікам накіраваць ...ю супроць сапраўдных ворагаў. ...пена шмат арыштаў. Некаторыя з ...штаваных ужо сёньня засуджаны ...зьняволеньня на доўгія тэрміны.

Бунт у арміі Тан-Шэн-Чы

ШАНХАЙ, 15-XII. Згодна японскіх паведамленьняў в Пэйпіну, у Чэнчжоу (правінцыя Хэнань, на Пэйпін-Ханькоўскай і Луньхайскай чыгунках) узбунтавалася брыгада войска Тан-Шэн-Чы і разрабавала горад. Спробы Тан-Шэн-Чы прайсьці раён Ухану натыкаюцца на вельмі сур'ёзныя перашкоды. Кажуць, што генэралы, якія спачатку падтрымлівалі яго ў барацьбе з нанкінскаю ўладаю, у сучасны момант адмовіліся дапамагаць яму.

Усебеларуская нарада аграрнікаў-марксыстых
адчыняецца сёньня, 17 сьнежня,
а 10-й гадзіне раніцы
у залі пасяджэньняў ЦК КП(б)Б.
Уваход па мандатах і запрашальных білетах.

Абвастрэньне клясавай барацьбы ў капіталістычных краёх

Адзін за адным спыняюць працу заводы

ПАРЫЖ, 14-XII. У Валансьене рабочыя заводу, які выпушчае спальныя вагоны, распачалі забастоўку, патрабуючы павялічэньня заработку. Каля 600 рабочых броваряў у Вільлі забаставалі ў знак салідарнасьці з рабочымі аднаго з броваряў, дзе распачата забастоўка ў адказ на адмову дырэкцыі павялічыць заработак і скасаваць загад аб звальненьні рабочага дэлегата. З 18-ці дробных броваряў Вільскага раёну 15 бастуе.

Докеры порту Ля-Паліс забаставалі ў адказ на абвяшчэньне прадпрыёмствамі аднадзённага лёкауту, як сродку нажыму пры перамовах аб заработку. У распачатай забастоўцы адразу-ж выявілася здрадніцкая рэфармісцкая тактыка тых, хто далучаецца да апартуністычнай меншасьці.

Кампартыя заклікае рабочых да барацьбы

ВЕНА, 14-XII. Увесь буржуазны друк адзначае, што збліжэньне паміж Аўстрыяй і Італіяй адчыняе шлях да атрыманьня Аўстрыяй чужаземнай пазыкі.

Орган камуністычнай партыі «Ротэ Фанэ» лічыць, што дэклярацыя Шобэра зьяўляецца прызнаньнем абавязацельстваў, узятых на сябе Аўстрыяй перад італьянскім імпэрыялізмам. Гэты факт, піша газэта, ставіць Аўстрыю на становішча Албаніі і робіць яе зброяй ваеннага абкружэньня Югаславіі. Задачы аўстрыйскага пралетарыяту, калі ён ня хоча ізноў перажыць 1914 г., сваечасова зразумець небясьпеку фашысцкай замежнай палітыкі Шобэра.

Арышт францускіх камуністаў

ПАРЫЖ, 15-XII. Учора ў Парыжы арыштован супрацоўнік «Юманітэ» Калас за антымілітарысцкі артыкул. У Бордо арыштован сакратар акругкому кампартыі Жубэр, якога абвінавачваюць „у падбухторваньні салдат непадначальвацца".

Учора ў рабочым квартале Парыжу арыштован на вуліцы прадавец камсамольскай газэты „Авангард".

* * *

ПАРЫЖ. Наборшчык Канстансо, які ранеі рэдагаваў у Буржо камуністычную газэту «Эмансіпатар», арыштаван за нявыплату штрафу, да якога ён быў засуджан, як рэдактар камуністычнай газэты. Канстансо прабудзе пад арыштам 4 месяцы.

Суровая барацьба паліцыі з гарнякамі рабочымі

ЛЁНДАН, 15-XII. Рэйтэр паведамляе, што частка бастуючых гарнякоў сёньня напала на паліцэйскую варту каменна-вугольных капальняў Ротбуры. Паліцыя страляла з рэвальвэраў. Некалькі рабочых цяжка паранена. Некалькі паліцэйскіх паранена каменьнямі. Суровая барацьба паміж паліцыяй і рабочымі прадаўжалася больш як 20 хвілін. Барацьба асабліва распалілася ля ўваходу ў капальню, прычым адзін гарняк забіты, 9 гарнякоў цяжка паранена, а 45 лёгка паранена. Сярод паліцэйскіх ёсьць 6 параненых.

На дапамогу паліцыі зьявіліся значныя паліцэйскія сілы з Нью-Кестлю, у выніку чаго гарнякі адступілі і ў раёне капальняў новых сутычак ня было. Настрой гарнякоў азлоблены.

Забастоўчы рух пашыраецца

ПАРЫЖ, 15-XII. Забастоўчы рух на жалезных руднікох у Нісне прадаўжаецца і пашыраецца. Рух пачынае ахапляць суседнія руднікі, дзе рабочыя абмяркоўваюць пытаньне аб забастоўцы салідарнасьці.

Забастоўка мэталёўцаў у Гізе прадаўжаецца ў поўным абхваце, не зважаючы на розныя маноўры дырэкцыі.

Тэрор супроць камуністаў

ПРАГА. У Кошыцы (Славакія) за распаўсюджаньне антываенных лістовак і наладжаньне сходаў, па якіх растлумачвалася пагроза ваеннай небясьпекі, засуджан на 8 месяцаў камуніст Тыбор Вайс.

У Румаўскай Слабадзе засуджан на год зьняволеньня камуніст Рэвец за выступленьне ў дзень МЮД'у.

Наступ на рабочую клясу

ЛЁНДАН, 13-12. Орган аўстралійскай кампартыі «Уоркер Ляйф» агалашае даныя, якія пацьвярджаюць, што ангельскія прадпрыемцы, пашыраючы наступ на рабочую клясу, рацыяналізуючы вытворчасьць, няўхільна праводзяць палітыку замены рабочых у вытворчасьці на жаночую працу, якая аплачваецца значна ніжэй.

Выйшаў орган кампартыі Палестыны

ЛЁНДАН, 12-XII. У Ерузалеме ізноў пачаў выходзіць нелегальны орган кампартыі Палестыны.

Чырвоны сьцяг у Яфе

ЛЁНДАН, 13-XII. Гэтымі днямі ў Яфе ў розных пунктах гораду былі ўзьняты чырвоныя сьцягі з камуністычнымі надпісамі. Навакол сьцягоў сабралася сотні людзей, якія былі разагнаны паліцыяй, якая канфіскавала сьцягі.

У ФАШЫСЦКАЙ ПОЛЬШЧЫ

„Судовая камэдыя" клясавай расправы

ВАРШАВА, 15-XII. У варшаўскім акруговым судзе прадаўжаецца разгляд справы 24-х, абвінавачаных у камуністычнай дзейнасьці. На судзе ў ліку доказаў абвінавачаньня фігуруе адна праклямацыя, пішучая машынка і капіравальная прылада. Адзін за адным праходзяць перад судом сьведкі абвінавачаньня: паліцэйскія, тайныя агенты охранкі і правакатары. На ўчарашнім пасяджэньні суду зрабіла сэнсацыю паведамленьне аб адмове правакатара Чумы асабіста зьявіцца ў суд для паказаньняў. Чума яўна спужаўся.

Працэс 24-х, в якім шчыльна зьвязана імя камсамольца Лапона, які намёр пры таемных варунках у астрозе, выклікае вялікае ўзрушэньне сярод варшаўскіх камсамольцаў. На працягу першых дзён працэсу ў Варшаве адбылося тры камсамольскіх дэманстрацыі. Апошняя дэманстрацыя была каладжана каля намяшканьня акруговага суду, у якім камсамольцы павыбівалі каменьнямі некалькі шыб.

Масавыя аблавы і арышты

ВАРШАВА, 16-12. Водлуг паведамленьня газэт, у Луцку ўчынены масавыя арышты асоб, западозраных у камуністычнай дзейнасьці. Аб арыштах сярод сяброў кампартыі паведамілі таксама з Радаму. За апошні час не праходзіць і дню, каб не надыходзілі весткі аб масавых аблавах і арыштах сярод асоб, западозраных у прыналежнасьці да камуністычнай партыі.

ЭКАНАМІЧНЫ КРЫЗІС У ЗЛУЧАНЫХ ШТАТАХ ПАШЫРАЕЦЦА

Не зважаючы на адрывачны характар вестак аб ахапіўшым Злучаныя Штаты эканамічным крызісе, можна на падставе лічбаў канстатаваць пэўнае зьніжэньне кан'юнктуры амаль што ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі краіны.

Паладзеныя ніжэй лічбы і факты паказваюць, што амэрыканская эканоміка рашуча занепадае.

Скарачэньне аўтапрадукцыі на 60 проц.

У лістападзе было выпушчана 214 тысяч аўтамабіляў супроць 394 тыс. у кастр. 1929 г. і 268 т. у лістападзе 1928 г. У параўнаньні з сярэдняй месячнай прадукцыяй за першыя тры кварталы бягучага году (541 тыс.) лістападаўская прадукцыя дае зьніжэньне на 60 проц.

Сталёвая прамысловасьць загружана на 50-65 проц.

Водлуг даных органу жалезнай і сталёвай прамысловасьці „Айэрн Эйдж", у лістападзе вытворчасьць і збыт сталі ня спынялі скарачацца. Сталеліцейныя прадпрыёмствы Пітсбургу, Чыкага, Алабама і ўсходніх штатаў былі загружаны толькі на 65 процантаў, а ў Буфалё і Юнгстоне—на 50 проц.

Сталі ў чурбанох выпушчана ў лістападзе 3513 т. тон супроць 4512 тыс. тон у кастрычніку г. г. і 4259 тыс. тонн у лістападзе 1928 г.

Да 30 лістапада была спынена праца ў 28 доменных печах—рэкорднае зьмяншэньне за апошніх 5 гадоў.

Чэкавы зварот значна зьнізіўся

Чэкавы зварот у лістападзе дасягнуў толькі 64722 міліёнаў даляраў супроць 78207 міліёнаў даляраў за кастрычнік.

Адмова ад выкананьня праграмы камэрцыйнага суднабудаўніцтва

Водлуг паведамленьня „Нью-Ёрк Таймс", дэпартамант камэрцыйнага суднабудаўніцтва мяркуе спыніць выкананьне праграмы новага марскога суднабудаўніцтва „ў сувязі з тым, што немэтазгодна павялічваць у сучасны момант амэрыканскі гандлёвы флёт на 40 суднаў".

Будаўніцтва скарачаецца

Сума ўсіх капіталаў, укладзеных у новае будаўніцтва ў лістападзе склала толькі 391010 тысяч даляраў, супроць 445600 тысяч даляраў у кастрычніку г. г. і 471480 тысяч даляраў у лістападзе 1928 году.

Біржавыя крэдыты зьмяншаюцца

За першых чатыры дні сьнежня біржавыя крэдыты ізноў зьнізіліся. На 4-га сьнежня яны складалі 3392 міліёны даляраў супроць 5394,5 міліёнаў на 4-га сьнежня 1928 году.

Адплыў золата з краіны

За тыдзень з 28-га лістапада да 4-га сьнежня са Злучаных Штатаў вывезена 5019 тысяч даляраў, а прывезена толькі 1788 тысяч даляраў.

З іншых фактаў належыць яшчэ адзначыць наступнае: збыт штучных угнаеньняў у лістападзе 1929 году скараціўся супроць лістапада 1928 г. на 28,1 процантаў.

Водлуг справаздачных даных бюро фэдэральных запасных банкаў з ліку 522 універсальных магазынаў Злучаных Штатаў—281 адзначаюць скарачэньне продажных [illegible]

Больш увагі калгаснаму будаўніцтву

Задачы калгаснага будаўніцтва

Прынятыя лістападаўскім пленумам ЦК УсеКП(б) важнейшыя рашэньні па калгаснаму будаўніцтву ўпяршыню вызначаюць з такой выразнасьцю і падрабязнасьцю задачы і мэтады калгаснага будаўніцтва, прыстасаваныя да канкрэтных умоў данага гістарычнага пэрыяду.

У калгасы рушылася шматмільённая маса: ня толькі беднота, але і серадняк. У гэтым імкненьні серадняка ў калгасы—адно з асноўных дасягненьняў новага гістарычнага этапу. У выніку абмежаванасьці нашых тэхнічных магчымасьцяў тэмп калектывізацыі ўжо другі год перагане тэмп мэханізацыі калгасаў. Калі ў 1926-27 г. процант мэханічнай сілы складаў у агульным балансе цягавай сілы па калгасам 61,2 проц., дык у 1927-28 г. ён паменшыўся да 47,2 проц., у 1928-29 г.—да 35 проц.

Адгэтуль зусім ясна, якое выключнае значэньне для лёсу далейшага калгаснага будаўніцтва мае паскораньне будаўніцтва заводаў сельска-гаспадарчага машынабудаўніцтва, у прыватнасьці трактарабудаўніцтва.

Пленум ЦК Усе КП(б) зазначыў на неабходнасьць уцягваць сродкі „сялянскага насельніцтва да фінансаваньня гэтага будаўніцтва, у прыватнасьці шляхам арганізацыі на трактарных заводах і заводах складаных с.-г. машын, прыёму папярэдніх заказаў і практыкі задаткаў непасрэдна ад паасобных калгасаў або аб'яднаньняў на трактары, камбайны, складаныя с.-г. машыны. Неабходна разгарнуць шырокую кампанію ў калгасах па ўтварэньні спэцыяльнага экспартнага фонду для закупкі імпартных трактараў.

Агульнавядома праграма пяцігодкі па сельска-гаспадарчаму машынабудаўніцтву ў разьмеры 610 млн. р. У парадку далейшага ўдакладненьня і павялічэньня ВСНГ павялічыў яе да 1.100 млн. р. Лістападаўскі пленум ЦК (1929 г.) выставіў новы пункт, паставіўшы ў аснову сваіх пастаноў аб калгасным будаўніцтве рашэньне аб далейшым пашырэньні пляну трактара будаўніцтва і машынабудаўніцтва, аб безадкладнай пабудове яшчэ двух трактарных заводаў, з вырабам па 50 тысяч трактараў (гусенічных) кожны, аб пабудове двух заводаў камбайнаў, пашырэньні заводаў складаных с-г. машын, хімічнай прамысловасьці. „Неабходна таксама,—падкрэсьліваецца ў рашэньнях пленуму,—разгортваньне будаўніцтва электрастанцый і электрамашын для сельскае гаспадаркі і для пераапрацоўкі сельска-гаспадарчых прадуктаў".

Гэтае вялізарнае будаўніцтва забясьпечвае давядзеньне да канца пяцігодкі нашага трактарнага парку, прыкладна, да 400.000 трактараў (беспераруўнае разьвіцьце ўвозу можа гэту праграму яшчэ павялічыць), г. зн. ахоп мэханізацыяй каля паловы палявых работ.

Толькі „ўсямернае разгортваньне гэтага будаўніцтва ўтварае неабходную тэхнічную базу буйнага сацыялістычнага земляробства і неабходныя прадпасылкі для ажыцьцяўленьня карэннай тэхнічнай рэвалюцыі ў сельскай гаспадарцы і для яго аграмаджаньня". Але гэта ніколькі ня значыць, што арганізацыя дробных, больш слаба тэхнічна ўзброеных калгасаў павінна быць спынена, або зведзена да мінімуму. Пры наліччы вялікай колькасьці бязінвэнтарных гаспадарак, пры адначасовай немагчымасьці вырабіць і ўвесьці дастатковую колькасьць трактараў і машын ня толькі мэтазгодна, але і зусім неабходна і масавая арганізацыя дробных калгасаў на базе больш простых прыладаў вытворчасьці.

Пленум ЦК падкрэсьліў неабходнасьць «побач з будаўніцтвам вышэйшых форм калектывізацыі на перадавой тэхнічнай базе садзейнічаць мільёнам сялянскіх гаспадарак выкарыстоўваць з павялічанай эфэктыўнасьцю і больш простыя прылады ў межах прасьцейшых калгасаў і каапэрацыйных аб'яднаньняў».

Усе шляхі павінны весьці ў выніку да арганізацыі сацыялістычных буйных гаспадарак.

Культурнае будаўніцтва ў калгасах

У калгасах забясьпечанасьць сельска-гаспадарчымі машынамі значна вышэй, чымся ў індывідуальных гаспадарках, ня кажучы ўжо аб трактарах, якіх у індывідуальнай гаспадарцы амаль няма. У калгасах, апроч таго, шмат індывідуальных прадпрыёмстваў (мыльноў, маслабоен і г. д.) У калгасах таксама ўзровень агратэхнікі (раньнія і чорныя пары, зяблевае ўзорваньне, шматпольныя севазвароты, чыстагатунковае насеньне, удзельная вага сеяных траў і г. д.) вышэй за індывідуальныя гаспадаркі. У выніку ўсіх гэтых пераваг і прадукцыйнасьць працы ў калгасах вышэй, чымся ў індывідуальных гаспадарках. Гэта відаць, напрыклад, па ўраджайнасьці ў калгасах, якая значна перавышае ўраджайнасьць у індывідуальных гаспадарках.

У калгасах бясспрэчна больш высокая прадукцыйнасьць працы, чым у індывідуальных гаспадарках, пры тым і больш высокая, чым у кулацкіх гаспадарках. Але тым ня менш, яна недастатковая. У савгасах ураджайнасьць значна вышэй, чымся ў калгасах, але яна далёка адстае ад ўзроўню ўраджайнасьці ў перадавых капіталістычных краінах. Тое-ж самае з таварнасьцю, якая складае па пшаніцы і ў сялянскіх гаспадарках—22 проц., у калгасах—42 проц., у савгасах—70 проц.

Усё гэта сьведчыць аб тым, што ўзровень прадукцыйнасьці працы, рацыяналізацыя вытворчасьці ў калгасах недастатковы, што тут неабходна ўсямерна націснуць на далейшае падвышэньне.

Немалую ролю ва ўзьняцьці прадукцыйнасьці працы калгаснікаў адыгрывае і падвышэньне культурнага ўзроўню. Рашэньне ЦК зварачвае ўвагу адпаведных арганізацый на неабходнасьць рэзкага пералому ў гэтай справе.

„Калгаснае будаўніцтва немагчыма бяз узмоцненага падвышэньня культурнасьці калгаснага насельніцтва. Узмацненьне дзейнасьці таварыстваў ліквідацыі няпісьменнасьці, бібліятэчнай справы, калгасных курсаў і рознага выгляду завочнага навучаньня, найбольшы ахоп школьнай сеткаю дзяцей, пашырэньне культурнай і палітычнай работы сярод жанчын, шырокае разгортваньне школ сялянскай моладзі, масавае распаўсюджваньне агранамічных ведаў, палепшаньне сацыяльна-бытовага абслугоўваньня калгаснага насельніцтва, у асаблівасьці [illegible] (наладжваньне ясьляў, грамадзкае харчаваньне і г. д.)—вялізарныя неабходнымі ўмовамі пасьпяховага разьвіцьця будаўніцтва. Асаблівая ўвага павінна быць аддадзена радыё і кіно, а таксама арганізацыі сродкаў сувязі (тэлефон, пошта) і разьвіцьцю дарожнага будаўніцтва ў калгасах. Значна павінна быць пашырана абслугоўваньне калгасаў в боку агульнага і спэцыяльнага друку» (з рэзалюцыі лістападаўскага пленуму).

Для рэалізацыі гэтай праграмы культурнага будаўніцтва ў калгасах павінна быць мабілізавана ўвага ўсіх адпаведных арганізацый.

Асаблівую ўвагу пленум аддаў актуальнейшаму пытаньню ў жыцьці і разьвіцьці калгасаў—пытаньню аб кадрах. Падвышэньне прадукцыйнасьці працы ўпіраецца ў гэта пытаньне ня менш, чым у задачы агульнага ўзьнёму культурнага ўзроўню.

Аб кадрах

Пленум ЦК зварачвае асаблівую ўвагу на неабходнасьць «рашучай, рэвалюцыйнай перабудовы ўсёй сыстэмы, праграмы і мэтадаў падрыхтоўкі арганізатараў, аграномаў, інжынэраў, землеўпарадкавацеляў, тэхнікаў, фінансава-рахункавых работнікаў і г. д. для калгаснага будаўніцтва". Тут неабходна камбінаваньне ўсякіх мерапрыёмстваў, якія могуць даць эфэкт у бліжэйшыя гады.

Важнейшым рэзэрвам папаўненьня кіруючых кадраў калгаснага будаўніцтва павінен стаць індустрыяльны пралетарыят, цэмэнтуючы сваім арганізацыйным вопытам усе астатнія вучасткі нашага будаўніцтва. Пленум ЦК пастанавіў: „накіроўваць у вёску ў працягу бліжэйшых месяцаў на работы ў калгасы, машына-трактарныя станцыі, буйныя аб'яднаньні і г. д. ня менш 25 тыс. рабочых з дастатковым арганізацыйна-палітычным вопытам".

Кулак не павінен быць у калгасе

Лістападаўскі пленум ЦК партыі 1929 г. вызначыў новыя пункты таксама ў вырашэньні шэрагу важнейшых арганізацыйных пытаньняў калгаснага будаўніцтва.

Калгасная сыстэма за мінулы год папоўнілася такім новым магутным рычагом калектывізацыі, як машына-трактарныя станцыі. Але каб улічыць бліжэйшую патэнцыяльную эфэктыўнасьць гэтай формы, трэба ўлічыць, што Трактарацэнтрам распрацован плян арганізацыі ў канцы пяцігодкі 1000 машына-трактарных станцый з ахопам 40 мільёнаў га зямлі. Гэта выключная лічба паказвае, што тут вызраває.

Арганізацыйная нявыразнасьць становішча машына-трактарных станцый спыняецца праз выразную пастанову лістападаўскага пленуму ЦК аб далучэньні Трактарацэнтру (усесаюзны цэнтр машына-трактарных станцый) „у агульную сыстэму калгаснага будаўніцтва (усесаюзны калгасцэнтр), як спэдыяльнага аўтаномнага цэнтру".

Незапашваньне непадзельных сацыялістычных фондаў павінна праводзіцца са значна большай настойлівасьцю і ўпартасьцю.

„Трэба ўзяць як правіла, праводзячы яго цьвёрда і рашуча,—зазначаецца ў пастанове пленуму,—што дзяржаўная дапамога калгасам аказваецца толькі пры ўмове ўзрастаючых укладаньняў у калгасы з боку самога сялянства і асабліва пры ўмове выкананьня калгасамі вызначаных статутамі і дагаворамі патрабаваньняў па назапашваньню ўнутрыкалгасных фондаў". У гэтых адносінах, як ужо адзначалася зроблена далёка ня ўсё магчымае і неабходнае. На падставе пастаноў пленуму неабходна ў бліжэйшы жа час паставіць гэтую работу са значна большай настойлівасьцю і выразнасьцю.

Задачы большай калектывізацыі і аграмаджаньня прыватных сродкаў калгасьнікаў непасрэдна зьвязаны з важнейшай работай па выяўленьню і фармаваньню клясавага твару калгасу. Пастановы лістападаўскага пленуму партыі завостраць увагу партыі і рабочай клясы на неабходнасьці выразнага марксысцка-ленінскага падыходу да гэтых пытаньняў. Неабходна пасьлядоўная работа з фальшыва-калгасамі, якія зьяўляюцца спосабам маскіроўкі кулацкіх элемэнтаў вёскі. Увага павінна быць зьвернута на рашучую забарону ўваходу кулака ў калгас, на пастаноўку сыстэматычнай работы па арганізацыі батрацка-бядняцкіх груп і ніжэйшых формах калгасаў (таварыствы—СОЗ).

Пленум перасьцерагае ад недаацэнкі цяжкасьцяй калгаснага будаўніцтва і ад фармальнага, бюракратычнага падыходу да яго і да ацэнкі яго вынікаў.

Узмацніць кіраўніцтва калгасным рухам

Пастанова пленуму з усёй рашучасьцю падкрэсьлівае неабходнасьць узмацненьня кіруючай ролі і адказнасьці парад у калгасным будаўніцтве. Адначасова павінны значна больш дапамагчы калгасам прафсаюзныя і камсамольскія арганізацыі. У апошні час наглядаецца ўзрастаючае імкненьне рабочых да актыўнага ўдзелу ў калектывізацыі. Яна выяўляецца і ў масавай адсылцы рабочых брыгад у вёску, значным узмацненьні шэфскай работы і г. д. Але гэтага ўсяго на даным этапе калгаснага руху далёка недастаткова. Дапамога прамысловых рабочых павінна быць узмоцнена. „Кіруючая роля рабочай класы ў калгасным руху павінна быць замацавана рашучым высоўваньнем рабочых у якасьці арганізатараў і кіраўнікоў калгасаў і калгаснай сыстэмы ва ўсіх яе зьвеньнях".

Калгасны фронт на даным гістарычным этапе—адзін з асноўных фронтаў клясавай барацьбы. У зьвязку з калектывізацыяй мільёнаў ён цягнецца па ўсіх напрамках неаглядных абшараў Саюзу. Тут неабходны шматлікі вопытны, клясавы камандны склад. Яго могуць даць толькі партыя, сацыялістычна-прамысловыя асяродзьдзі і сельска-гаспадарчы пралетарыят.

Я. Бумбэр.

СЁНЬНЯ, 17-XII, А 4 ГАДЗ. ДНЯ СКЛІКАЕЦЦА
УНЕЧАРГОВЫ СХОД
СЭКЦЫІ ПРАЦАЎНІКОЎ ДРУКУ
Ў ПАМЯШКАНЬНІ КЛЮБУ ДРУКАРОЎ (Ленінская 13).
Яўка абавязкова. БЕЛБЮРО СЭКЦЫІ.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЬЦЁ

За ленінскую лінію партыі

Дамо рашучы адпор клясаваму ворагу

Тыдзень таму назад адбыўся агульна-гарадзкі сход Мсьціслаўскай партыйнай і камсамольскай арганізацыі. На сходзе быў заслухан даклад аб выніках лістападаўскага пленуму ЦК УсеКП(б). Партыйная і камсамольская арганізацыі дэтальна абгаварылі пастановы пленуму і аднадушна далучыліся да іх, намеціўшы канкрэтныя задачы ў сваёй працы пад кутом рашучага выкананьня дырэктыў партыі і рашучай барацьбы з праявамі правага апартунізму як у тэорыі, так і ў практыцы.

Мсьціслаўскай арганізацыі тут на сходзе давялося даць адпор яўна правай вылазцы з боку кандыдата партыі, райгранома Крупеня. Крупеня ні адзін раз і раней імкнуўся рабіць вылазкі супроць партыі, высоўваючы наперад сваю вучонасьць. Ён часта ў гутарках «даказываў», што, моў, „калектывізацыя нам не падыходзіць».

На апошнім сходзе ён распаясаўся і выступіў з нахабна-паклёпніцкім нападам на партыю. Крупеня адкрыта заявіў, што «партыя толькі агітуе за калектывізацыю» і што «яму», Крупеню, „гэта агітацыя абрыдла і трэба яе спыніць». Сход, бязумоўна, расчыніў дужкі выступленьня. Сход сарваў маску з кулацкага падпявалы. Уся арганізацыя асудзіла выступленьне Крупеня, як вылазку клясавага ворага, і справу аб яго партыйнасьці перадала на вырашэньне бюро РК. Бюро РК КП(б)Б выключыла Крупеня з шэрагаў партыі.

В. Серафімаў.

Слабая барацьба з бюракратызмам

(Ячэйка ВСНГ БССР)

Мерапрыемствы па палепшаньню апарату, рашучая барацьба з бюракратызмам і цеганінай зьяўляецца галоўнейшай задачай савецкіх партячэек. З гэтай адказнейшай задачай, як выяўлена праверкай, ячэйка ВСНГБ ня справілася. Уся работа насіла выпадковы характар.

Ячэйка ад выпадку да выпадку рэагавала на факты праяўленьня бюракратызму, ці цяганіны, не стварыўшы такіх умоў, якія папярэджвалі-б праяўленьні ва ўстановах хваравітых зьявішч. Да апошняга часу амаль нічога ня зроблена для арабачэньня ўстаноў, якія абслугоўвае ячэйка (ВСНГ, Паператрэст, Белгандльтрэст). Самакрытыка, як мэтад барацьбы з нядбайнасьцю, цеганінаю і іншымі хваравітымі зьявішчамі, пачалася разгортвацца і узьнімацца на належную вышыню толькі у апошнія паўтара-два месяцы. Толькі ў выніку такога становішча маглі займаць шырокае месца ў ВСНГ і іншых установах цеганіна і бюракратызм.

Дырэкцыя акулярнай фабрыкі зьвярнулася да Белдзяржбуду з заявай скласьці праэкт даабсталяваньня існуючага будынку фабрыкі. Белдзяржбуд спачатку адмовіўся, а потым праз доўгі час накіроўвае заяву ў праэктбюро ВСНГ, дзе яна праляжала 3 месяцы без разгляду. Такі-ж тэрмін праваляліся бяз руху ў ВСНГ мадэль, чарцяжы і тлумачальная запіска рабочага вынаходца новай машыны. На запытаньні рабочага, спецы, ад якіх залежыла тэхнічнае заключэньне, бюракратычна адказвалі: „у нас маюцца больш тэрміновыя справы". Вынаходзтва другога рабочага пралежала без належнага адказу, з лістапада 1927 г. да лютага 1929 г. На пісьмовае запытаньне маладых спецыялістых шчотачнай фабрыкі інжынэр Палубінскі замест адпаведнага адказу накладае рэзалюцыю „да ведама, дзіцячы сад". Дзіцячым садам іронізуе гр-н Палубінскі маладых спэцыялістых.

Адносіна тав. Карклiна да намесьніка старшыні ВСНГ т. Баля па пытаньню недастатковай падрыхтоўкі да выстаўкі ад 15 ліпеня да лістапада месяца прайшла 13 зваротаў унутры ВСНГ, ад адказных працаўнікоў да радавых і засталася невыкананай.

Не адстае ад ВСНГ па цеганіне і Папертрэст. Апошні па „законам" канцылярскага галавацтва не дазваляе ні ў якіх выпадках ускрываць паступаючую пошту другім асобам, а толькі таму, каму гэткая адрасавана. У выніку бываюць такія зьявішчы, што кіраўнік таго ці іншага аддзелу знаходзіцца у камандыроўцы, атрыманыя паперы захоўваюцца і застаюцца ня выкананымі на працягу 7—10 дзён. А каб застрахаваць сябе на ўсякі «пажарны» выпадак ад налёту „лёгкай кавалерыі", рабочай брыгады ці самой РСІ, чыноўнікі папертрэсту «манэўруюць».

У паданых фактах бюракратызму, злачынной цеганіны, нядбайнасьці да працы ёсьць канкрэтныя віноўнікі, але ніводзін з іх не пакараны, ніводзін ня зьнят з працы. Ячэйка у цэлым і партчасткі гэтых устаноў не праводзілі рашучай барацьбы па зьнішчэньню ва ўстановах злачынных зьявішч.

Аздаравіць установы, ачысьціць іх ад бюракратаў, валакітчыкаў і нядбайнікаў, правесьці рацыяналізацыю працы апарату—ударная задача далейшай працы ячэйкі.

———

Нас цікавіць, па якім прычынам ні старшыня ВСНГ, ні яго намесьнікі не зьяўляюцца членамі ячэйкі ВСНГ і прымацаваны да другіх ячэек. Знаходжаньне гэткіх у складзе сваёй ячэйкі спыняла-б лепшай сувязі ячэйкі з партчасткаю ВСНГ і большаму уплыву на працу установы.

Я. І—н.

Заява т. Бэйліна ў бюро ЦК КП(б)Б

Лічу неабходным заявіць наступнае бюро ЦК КП(б)Б:

1. За пэрыяд майго прабываньня на чале яўбюро ЦК КП(б)Б і майго кіраўніцтва яўработай, мною была праяўлена памылка, якая выражалася ў тым, што ў справе гаспадарчага ўпарадкаваньня яўрэйскіх працоўных устаноўка была ўзята на ўсё яўрэйскае насельніцтва, якое выціскаецца сацыялістычным сэктарам гаспадаркі, што і прывяло да права-апартуністычнай лініі ў рабоце і да змазваньня клясавай лініі. Гэта ўстаноўка прывяла да правага ўхілу ў практычнай рабоце сампрамкаапэрацыі і ў галіне ўпарадкаваньня на зямлі яўрэйскіх працоўных (засьмечанасьць капіталістычнымі элемэнтамі арцеляй сампрамкаапэрацыі і калгасаў, скажэньне клясавай лініі ў гаспадарчым упарадкаваньні мястэчак, скажэньне клясавай лініі пры прыёме на курсах кваліфікацыі).

Катэгарычна асуджаю гэтыя памылкі ў працы, асуджаю даную яўбюро ўстаноўку на ўцягненьне ў сампрамкаапэрацыю гандляроў і былых людзей, скарыстоўваючы іх ініцыятыву і капітал, асуджаю таксама сваё выступленьне з аналёгічнай устаноўкай на ўсебеларускім зьезьдзе АЗЕТ.

2. Лічу неабходным таксама заявіць, што маё выступленьне ў сьнежні мінулага году на прэзыдыуме Савету Нацыянальнасьцяй па дакладу саюзнага камзеру, якое (выступленьне) мною абаранялася на пасяджэньні бюро ЦК ад 25 студзеня 1929 г., мае недаацэнку тых вялізарных магчымасьцяй нашага сацыялістычнага росту, якія вырашаюць таксама пытаньне ўпарадкаваньня яўрэйскіх працоўных мас.

3. У газэце „Эмэс" за апошні час гаварылася аб тым, што работнікам Беларусі быццам абаранялася тэорыя аб недапушчальнасьці дэяўрэізацыі БССР. Гэтыя словы адносяцца да мяне. Маё выступленьне на пленуме ЦП Азэту ў мінулым годзе з заявай аб тым, што побач з узмацненьнем сродкаў на перасяленцкую работу неабходна ўзмацніць саюзныя сродкі на работу па гаспадарчым упарадкаваньні яўрэйскіх працоўных БССР, выступаючы ў даным выпадку супроць лініі работнікаў саюзнага Камзэту, прапанаваўшых не адпускаць сродкаў на работу ў БССР, мною было ўжыта няўдалае выражэньне „дэяўрэізацыя БССР", якое зьяўляецца памылковым.

Лічу, што ўстаноўка, даная ЦК КП(б)Б па лініі гаспадарчага ўпарадкаваньня яўрэйскіх працоўных мас, зьяўляецца адзіна правільнай і буду яе няўхільна праводзіць у жыцьцё. Бюро ЦК і верасьнеўскі пленум ЦК КП(б)Б правільна асудзілі права-апартуністычны ўхіл у рабоце, і я лічу сваім абавязкам актыўна змагацца з праявамі гэтага ўхілу, а таксама і з усялякімі ўхіламі ў партыі.

З камуністычным прывітаньнем
А. Бэйлін.

13 сьнежня 1929 г.

110 прадпрыемстваў БССР--на бесперапынку

САВЕТ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР ПАСТАНАВІЎ У 1929-30 г. ПЕРАВЕСЬЦІ НА БЕСПЕРАПЫННЫ ТЫДЗЕНЬ 110 ПРАДПРЫЕМСТВАЎ І АСОБНЫХ ЦЭХАЎ

На апошнім пасяджэньні Савету Народных Камісараў БССР прынята пастанова аб пераводзе ў бягучым гаспадарчым годзе на бесперапынны рабочы тыдзень 110 прадпрыемстваў і асобных цэхаў рэспубліканскай прамысловасьці.

На непрарыўку будуць пераведзены усе торфаразработкі. Па мэталёва-абрабатваючай прамысловасьці будуць пераведзены на бесперапынны тыдзень 7 прадпрыемстваў і цэхаў: зав. «Энэргія", „Пралетары", „Рухавік Рэвалюцыі", поўнасьцю асобныя цэхі „Чырвонага Мэталіста" і акулярная ф-ка ў Віцебску. Па цагельнай прамысловасьці пераводзяцца на непрарыўку 9 заводаў, па шклянай—заводы „Пралетары", „Домбаль", «Кастрычнік» і „Ноўка". У канцы 1929-30 г. будуць пераведзены на бесперапынны тыдзень 22 фанэрных і лесапільных заводы.

На лёнапрадзільнай прамысловасьці —фабр. „Дзьвіна" і „Карла Маркса". Па швэйнай прамысловасьці перавод намечан у 3 квартале, але ВСНГ даручана прыняць меры да забясьпечаньня дадатковай сыравінай, каб перавесьці швэйныя фабрыкі на непрарыўку магчыма раней. Па сярніковай прамысловасьці на бесперапынны тыдзень будуць пераведзены 5 прадпрыемстваў, будзе таксама пераведзена частка прадпрыемстваў скураной і інш. прамысловасьцяў.

Перавод на бесперапынны рабочы тыдзень прадпрыемстваў мэталёвай, швэйнай, акулярнай, ільнапрадзільнай і некаторых іншых галінах прамысловасьці патрабуе дадатковага водпуску сыравіны, а таму перад Урадавай Камісіяй СССР ставіцца пытаньне аб дадатковым снабжэньні.

Перавод на непрарыўку 110 прадпрыемстваў і асобных цэхаў дасьць магчымасьць скарыстаць увесь рэзэрв рабочай сілы, які ёсьць на прадпрыемствах і ўцягнуць новых 3500 рабочых, дасьць магчымасьць павялічыць выпуск прадукцыі на суму каля 21.500.000 руб. і дадатковага накапленьня каля 5.400.000 руб. Пры такіх значных лічбах павялічэньня вытворчай праграмы, накапленьня і павялічэньня рабочай сілы, па капітальнае будаўніцтва патрабуецца толькі некалькі соцен тысяч рублёў.

У зьвязку з пераводам на непрарыўку такой значнай колькасьці прадпрыемстваў і асобных цэхаў, перад Наркампрацы і ВСНГБ пастаўлены задачы—ужыць усе захады да своечасовай падрыхтоўкі і забясьпечаньня патрэб прамысловасьці ў дадатковай кваліфікаванай рабочай сіле.

Для лепшага абслугоўваньня рабочых і служачых прадпрыемстваў, якія пераводзяцца на бесперапынны тыдзень, Сав. Народн. Камісараў даў дырэктывы перавесьці работу мэдыкасанітарных устаноў гарадоў, прамысловых раёнаў і ў рабочых пасёлках таксама на бесперапынны рабочы тыдзень.

Наркамасьветы і Наркамздраву даручана прапрацаваць мерапрыемствы для павялічэньня і паскораньня падрыхтоўкі кадраў мэдпрацаўнікоў шляхам арганізацыі адпаведных курсаў, павялічэньня прыёму на мэдфак і ў мэдтэхнікумы. Наркамасьветы запрапанавана перавесьці на бесперапынны тыдзень усе вячэрнія тэхнікумы і вышэйшыя навучальныя ўстановы, і на працягу месяца падаць урадавай камісіі свае меркаваньні аб пераводзе на бесперапынны тыдзень іншыя навучальныя ўстановы. Побач з гэтым ІКА даручана не пазьней 1 студзеня перавесьці на бесперапынны тыдзень работу тэатраў, кіно, клюбу і бібліятэк.

Будзе таксама пераведзена на бесперапынны рабочы тыдзень работа дашкольных устаноў і дзіцячых ясьляў, якія абслугоўваюць дзяцей работніц з прадпрыемстваў, пераведзеных на бесперапынны тыдзень.

Савнарком даручыў Наркамгандлю ў двохтыднёвы тэрмін падаць Урадавай Камісіі плян пераводу на бесперапынны тыдзень гандлёвых прадпрыемстваў.

Урадавай Камісіі даручана ў бліжэйшым часе арганізаваць масавыя нарады прадстаўнікоў прадпрыемстваў, устаноў і рабочых мас для абгаварэньня як вынікаў пераводу, так і для разработкі мэтадаў далейшага бесперабойнага пераводу прадпрыемстваў на бесперапынны рабочы тыдзень.

СНК зьвярнуў увагу на тое, што хуткі і пасьпяховы перавод прадпрыемстваў на бесперапынны рабочы тыдзень можа быць забясьпечан толькі праз мабілізацыю шырокіх працоўных мас і ўсіх працоўных навокал гэтага вялізарнага пытаньня, толькі пры іх непасрэдным і актыўным удзеле ў гэтай вельмі важнай і адказнай рабоце.

Усе вольныя сродкі--на індустрыялізацыю

Факты, якія патрабуюць рашучага пералому

Справа мабілізацыі сродкаў насельніцтва праз зьвеньні каапэрацыі, у сучасны момант набывае асаблівае значэньне. Перабудова сельскай гаспадаркі на сацыялістычныя рэйкі, бурны рост калгасаў і рашучы наступ на кулацка-капіталістычныя элемэнты вёскі патрабуюць вялікіх сродкаў дзяржавы і прыцягненьня сродкаў самаго насельніцтва. У гэтай справе спажывецкая каапэрацыя павінна адыграць вялікую ролю і ў сапраўднасьці зьвяіцца асяродкам канцэнтрацыі сродкаў у выглядзе зьбіраньня паявых капіталаў. Бязумоўна і гэты вучастак работы, як і ўсякі другі ў галіне сельскае гаспадаркі, навінен ажыцьцяўляцца ва ўмовах захаваньня клясавае лініі, ва ўмовах адпаведнасьці дырэктывам партыі, рашучага наступу на кулацка-капіталістычныя элемэнты вёскі.

Тым ня менш, факты сёньняшняга дню гаворыць аб тым, што тут ня ўсё абстаіць добра, што справа паянакапленьня па спажывецкай каапэрацыі ставіць пад пагрозу выкананьне заданьняў па зьбіраньню паявых капіталаў, а ў асобных выпадках выяўляецца і яўнае парушэньне клясавае лініі. Заданьне па зьбіраньню паю сыстэмай спажывецкай каапэрацыі за 1-шы квартал 29-30 у суме—2220 тыс. руб., выканана за кастрычнік-м-ц толькі у суме 285 тыс. руб., гэта ў найбольш спрыяючы ў кан'юктурных адносінах с.-г. пэрыяд. Гэта таму, што сыстэмай спажыўкаапэрацыі ў гэтую работу ня ўцягнуты каапэрацыйны актыў і грамадзкасьць наогул.

Далей, вядома, што ў мэтах захаваньня клясавае лініі ўведзен дыфэрэнцыраваны пай. І вось тут, як нідзе больш, факты паказваюць нерашучасьць спажывецкае каапэрацыі ў зьбіраньні паю з кулацкіх элемэнтаў, а таксама слабасьць яе работы.

Па Вяскомых спажывецкіх т-вах Бабруйскае акругі, шэраг кулакоў плоцяць падаткаў (Клецко 218 р.), Іскрыцкі 86 р., Хаўстовіч 112 р., а маюць пай ад 8 да 10 руб. У той час, як пай павінен складаць ня менш чым 40 руб. Такіх выпадкаў можна налічыць многа. Праўленьні для таго, каб уносілі пай—мерапрыемстваў не прымалі. Мяйсцовыя арганізацыі пытаньнем не займаліся.

Тыя, хто мае нязначныя п... малі адтэрміноўкі на 12-18 м... ня ўнесьлі да гэтага часу ... капейкі. Шэраг заможных ... зрывае ўзносы паю, праў... маўчаць, а ў лепшым выпадку ... магаюць", толькі ня забіраньні ... зрыву паснакапленьня.

Факты Віцебскай акругі па ... скаму, Руднянскаму, Вышацк... лаўскаму і Гарадоцкаму спа... т-вам гавораць аб скрыўленьн... вае лініі ў зьбіраньні дыфэрэ... нага паю. У выніку чаго ... альнікам пай быў вызначаны ... замест 40 р. У дадатак па ... скай акрузе заможнікам і ... даюцца вялікія тэрміны ўзно... (Станкевіч падатку плаціць 3 ... мае растэрміноўку на 1 г... Станкевіч падатку плаціць 4 ... мае растэрміноўку—1 год).

Усё гэта сьведчыць аб від... скрыўленьні клясавай лініі, ... шучым наступу на кулака, а ... зе выкананьня справы ўцяг... сродкаў насельніцтва ў сацы... нае будаўніцтва.

Прыведзеныя факты пат... сталай праверкі ходу паянака... і работы ў гэтым напрамку ... спажывецкае каапэрацыі, пат... шырокага ўдзелу савецкае грам... ці, згрупоўваючы вакол яе ... апэрацыйны актыў, групы і ... беднаты, партыйн., прафэс. і ... арганізацыі. Толькі пры масав... ле магчыма выправіць памы... савага скрыўленьня і забяс... поўнасьцю выкананьне задан... зьбіраньню паю.

Вось аб чым кажуць факты ... патрабуюць рашучага пералому ... боце спажывецкае каапэрацыі ... накапленьню.

Зараз ворганы РСІ прыступа... праверкі стану паснакапленьн... бязумоўна патрэбен удзел усяе ... грамадзкасьці, каб палепшыць ... шча мабілізацыі сродак і ста... каапэрацыі наогул, аслабаніўш... чужых антысавецкіх элемэн... складзе пайшчыкаў.

Г. Касьцюк.

Дабіцца пашырэньня рэалізацыі пазыкі ў вёсцы

Паводле апошніх вестак НКФ па БССР рэалізавана 3-й пазыкі індустрыялізацыі на 16869800 руб., пры чым з гэтай сумы афармлена падпіска на 16286400 руб.

Па ранейшаму слаба праходзіць рэалізацыя пазыкі ў вёсцы. З агульнай кантрольнай лічбы 1800000 руб., якая вызначана для рэалізацыі сярод сялянства, пакуль што па ўсіх акругах рэалізавана на 1421700 руб., што складае толькі 78 проц. заданьня. Няма ніводнай акругі, дзе кантрольная лічба па распаўсюджваньню пазыкі сярод сялянства была-б выканана. Асабліва кепска ў гэтай галіне стаіць справа ў Гомельскай, Мазырскай і Магілеўскай акругах.

Відаць, яшчэ дагэтуль кампанію рэалізацыі 3-й пазыкі індустрыялізацыі мясцовыя арганізацыі праводзяць так, паміж іншым. Вясковая каапэрацыя ўсіх відаў амаль нічога ня робіць для таго, каб прасунуць пазыку ў сялянскія масы і ў першую чаргу—сярод сваіх пайшчыкаў-сялян. Мясцовыя працаўнікі, відаць, мала зварачваюць увагі на ўцягненьне ў рэалізацыю пазыкі нанова арганізуемых калгасаў. Між тым з месц ідуць штодзень усё новыя і новыя весткі аб арганізацыі новых буйных калгасаў. Здавалася-б, што з парадку дню пытаньне рэалізацыі пазыкі не павінна было-б сходзіць, між тым весткі з месц гавораць аб тым, што сялянскія сходы, сходы калгасьнікаў уноў арганізуемых калгасаў амаль не скарыстоўваюцца для таго, каб яшчэ раз растлумачыць зн... і ўмовы выпуску пазыкі, каб ... нуць калгасьнікаў і сялянства ... нымі ўдзельнікамі рэалізацыі п... кі.

Сельскія камісіі садзейнічаньн... жаўнаму крэдыту і ашчаднай ... відаць, „почивают на лаврах" ... посьпехаў у распаўсюджваньні ... сярод сялянства, а таму пап... падпіска сярод сялянства досыц... не афармляецца і далёка не ўс... афармлена. Сельскія камісіі са... чаньня вельмі недастаткова пра... ць мэтад абыходу сялянскіх г... рак і ўцягненьне іх у рэалізацы... зыкі, не правяраюць яны і таг... робіцца каапэрацыяй у гэтым нап...

Да канца тэрміну рэалізацы... пазыкі індустрыялізацыі зас... ўсяго толькі два тыдні, а дл... каб выканаць заданьне па распаў... ваньні пазыкі сярод сялянств... ба рэалізаваць яшчэ яе на суму ... 380000 руб. Адгэтуль відаць, ... баявая і ўдарная задача стаіць ... мясцовымі савецкімі і грамадзкі... ганізацыямі. Трэба напружыць у... лы да таго, каб у застаючый ... поўнасьцю выканаць заданьне. ... скарыстаць усе віды агітацыі і ... лярызацыі пазыкі, трэба дабіц... шучага пералому ў рабоце па р... цыі пазыкі сярод сялянства. Лёг... ніводнай гаспадаркі без аблігац... зыкі індустрыялізацыі павінен ... выканан.

На Беларускай ССР

(Ад нашых карэспандэнтаў)

Калгас „Індустрыя" на 15 тыс. га

(*Сенінскі раён, Віцебская акруга*).

Калектывізацыя па сельсаветах ідзе надзвычайна шпаркім тэмпам і набывае масавы характар.

Толькі за апошніх некалькі дзён арганізован буйны калгас „Індустрыя" які аб'яднаў 15 тыс. гэктараў.

У сувязі з абвяшчаньнем на гэтых днёх аб агульнай калектывізацыі гэтага раёну, бядняцка-серадняцкая маса яшчэ больш адгукнулася на заклік мясцовых партыйных і савецкіх органаў.

Шпарка пачалі арганізоўвацца новыя калгасы.

У гэтай ваколіцы была вялікая царква. Сяляне пастанавілі адчыніць у ёй клюб.

А. Фандарэнка.

Адпрацуем 2-гі дзень індустрыялізацыі

Гомель, 16-12. Рабочыя галоўных гомельскіх майстэрняў на агульным сходзе пастанавілі працаваць 25-га сьнежня на карысьць індустрыялізацыі, лічыць яго 2-м днём індустрыялізацыі. Апроч таго, выклікалі майстэрні, разьмешчаныя на Заходняй чыгунцы, а таксама і аб'яднанае кіраўніцтва Зах. чыгунак пайсьці па іх прыкладу. Тут-жа было пастаноўлена даць назвы майстэрням „імя т. Ланцуцкага" і валічыць яго пачэсным ударнікам майстэрняў. У часе сьнеданьня па майстэрнях праводзяцца антырэлігійныя гутаркі.

Ліўшыц.

Пяты тыраж пазыкі узмацненьня сельскай гаспадаркі адбудзецца на Аршаншчыне

Ворша, 15-XII. Пяты чарговы тыраж пазыкі узмацненьня сельскай гаспадаркі тых сэрый, якія былі распаўсюджаны ў Беларусі, будзе праведзены на Аршаншчыне. Прэзыдыум акрвыканкому пастанавіў вызначыць для правядзеньня тыражу м. Талочын, як больш сялянскае і блізкае ад чыгункі.

Камуна на 10 тысяч гэктараў

Полацак, 15-XII. Згодна пастановы акруговых оргагаў Экіманьская камуна, Полацкага раёну, пашыраецца плошчай да дзесяці тысяч га. У камуну ўваходзіць яўрэйская сельска-гаспадарчая арцель „Орт" і шэраг вакольных вёсак. У сувязі з гэтым распачата шырокая работа сярод насельніцтва суседніх вёсак аб значэньні калектывізацыі. Камуна забясьпечваецца культурнымі сіламі. Да вясны наступнага году работа па пашырэньню Экіманьскае камуны будзе скончана.

ЯК ІДЗЕ КАЛДАГАВОРНАЯ КАМПАНІЯ

Полацак, 15-XII. Па гораду шырока разгарнулася падрыхтоўка да перазаключэньня калектыўных дагавораў. Па ўсіх саюзах вылучаны ўдарныя брыгады. У час правядзеньня рабочых сходаў рабочыя патрабуюць уключэньня ў калдагаворы пунктаў аб узьвяцьці вытворчасьці працы, зьнішчэньня прагулаў, браку і інш. У новых калдагаворах прадугледжваецца шэраг новых мерапрыемстваў і палепшаньняў. Саюз будаўнікоў разгарнуў кампанію па пераходу на новую тарыфную рэформу. Гэты-ж саюз накіроўвае сваіх прадстаўнікоў на райёны для правядзеньня калдагаворнай кампаніі. У саюзе харчавікоў прадугледжваецца павышаньне зарплаты на 7,5 проц. На саюзу савгандльслужачых зарплата павялічваецца на 7 проц., па саюзу мэдсанпрацы—на 6 проц.

Да гэтага часу заключаны калдагаворы: па саюзу мэдсанпрацы—11, па саюзу савгандльслужачых—4. Шмат калдагавораў знаходзяцца ў стадыі афармленьня. Пакуль што ў справе правядзеньня калдагаворнае кампаніі адстаюць наступныя саюзы: мэталістыя, завод дрэваапрацоўнікаў і скурнікі.

Ар.

ПАЛЕПШАНЬНЕ АБСЛУГОЎВАНЬНЯ ПАЙШЧЫКАЎ

Полацак, 16-XII. У сувязі з тым, што наглядаюцца вялікія чаргі за прадуктамі, праўленьне Полацкага ЦРК праводзіць шэраг мерапрыемстваў па палепшаньню абслугоўваньня пайшчыкаў. Пераведзена на бесперапынны гандлёвы тыдзень 13 крам, на двухзьменны гандаль пераведзена 8 крам і на паўтаразьменны гандаль 4 крамы. Разам з гэтым пашырана колькасьць працаўнікоў. Калі на 1-ае ліпеня г. г. на аднаго каапэрацыйнага працаўніка прыходзілася 218 чалавек, дык на 1-ае сьнежня прыходзіцца толькі 145 чалавек.

Дзякуючы гэтым мерапрыемствам за апошні час прыкметна зьмяншэньне чаргі каля каапэрацыйных крам. Апрача гэтага наладжана дастаўка бульбы рабочым на дом. Адчынены каапэрацыйныя курсы, якія дадуць магчымасьць забясьпечыць крамы добра падрыхтаванымі працаўнікамі.

Ар.

Збор сельгаспадатку выканан на 85 проц.

(Гомельскі раён)

Сельгаспадатку павінна быць спагнана па Гомельскаму раёну 158 тыс. руб. на 10-XII—29 г., сабрана 85 проц. гэтай сумы. Але трэба адзначыць, што апроч гэтых 85 процантаў ёсьць некаторая сума грошай у сельсаветах, якія яшчэ ня здадзены райвыканкому. Па спагнаньню сельгаспадатку наперадзе ўсіх ідзе Карналінскі сельсавет, выканаўшы заданьне на 100 проц., Касьцюкоўскі—96,6 проц., Прыборскі—91,2 проц. Прудкоўскі—90,8 проц. Адсталі: Зябраўскі сельсавет, выканаўшы заданьне на 60 проц., Жарабенскі—60 проц., Гомельскае таварыства сялян—68,6 проц., Клімаўскі—69 проц. і інш. У сучасны момант у некаторых вёсках выкрыты кулакі. Сельсаветам адасланы новыя акладныя лісты на выкрытых кулакоў.

Л.

Масава-выхаваўчую работу ў калгасах і савгасах--на новыя рэйкі *)

Шпаркі рост сацыялістычнага будаўніцтва, які ідзе па лініі індустрыялізацыі краіны і калектывізацыі сельскай гаспадаркі, моцнае наступленьне на капіталістычныя элемэнты выклікае абвастрэньне клясавай барацьбы. Кулацкая частка вёскі вядзе сваё наступленьне галоўным чынам па лініі ўтварэньня перашкод у рабоце па рэканструкцыі сельскае гаспадаркі на новых сацыялістычных пачатках. Усё гэта разам узятае ставіць перад партарганізацыямі з усёй рашучасьцю задачу ўзмацненьня і палепшаньня якасьці работы савгаскіх і калгаскіх ячэек.

МАЛА ЯШЧЭ ЗРОБЛЕНА

У галіне палепшаньня партработы ў савгасах і калгасах ёсьць зусім невыстарчальныя вынікі, якія гавораць аб тым, што ў гэтым напрамку ня ўсё зроблена. За апошні год пашырылася сетка савгаскіх і калгаскіх ячэек (з 51 да 85), некалькі палепшыўся зьмест іх работы. Належнага пералому ў бок прыстасаваньня партработы да чарговых задач у галіне сельскай гаспадаркі не адчуваецца. **Дырэктывы XII-га зьезду КП(б)Б аб палепшаньні якасьці партработы ў калгасах і савгасах па лініі ўзмацненьня росту партыі за лік батракоў, рабочых і работніц савгасаў і беднякоў калгасаўцаў, пашырэньня сеткі савгаскіх і калгасных ячэек выконваюцца апошні час у большасьці арганізацый у слабай меры.** За апошняе паўгодзьдзе б. г. па Менскай акрузе да агульнай колькасьці прынятых у партыю сялян, калгасаўцы складаюць усяго толькі 8,2 проц. (!), па Гомельскай—7,7 проц. (!), што бязумоўна зьяўляецца недастатковым.

Сучаснае становішча партработы ў савгасах і калгасах у большасьці ня зусім адпавядае задачам, пастаўленым за апошні час у галіне перабудовы ўсёй сельскай гаспадаркі ў сацыялістычным напрамку. За выключэньнем некаторых ячэек, большасьць з іх работаюць слаба. Ячэйкі не скапцэнтравалі ўвалі на пытаньнях узмацненьня гаспададчага становішча савгасаў і калгасаў. Зусім недастаткова адводзіцца ўвага на зьніжэньне сабекошту прадукцыі і павялічэньне прадукцыйнасьці працы ў савгасах.

Калгасныя ячэйкі надта мала займаюцца пытаньнямі абагульненьня сродкаў вытворчасьці, павялічэньня непадзельных фондаў у калгасах, большага ўцягненьня ваколічнага бядняцка-серадняцкага сялянства ў калгасы. Гэта ўсё разам узятае з усёй рашучасьцю высоўвае задачы перабудовы сыстэмы ўсёй работы ячэек у савгасах і калгасах, каб яна сваім зьместам адпавядала задачам будаўніцтва савгасаў і калгасаў і запатрабаваньням савгаскіх рабочых мас і калгасаў.

ГАСПАДАРЧАЯ РАБОТА—ГАЛОЎНАЯ ЗАДАЧА

Асноўным аб'ектам дзейнасьці партячэек савгасаў і калгасаў зьяўляецца гаспадарчая работа. Большасьць ячэек накуль што ня сталі на чале гаспадарчага будаўніцтва. Зараз перад ячэйкамі трэба паставіць першачарговыя задачы: заняцца пытаньнямі вытворчасьці, галоўную ўвагу зьвярнуць на палепшаньне яе якасьці, зьніжэньня сабекошту прадукцыі і палепшаньня яе якасьці. Для вырашэньня гэтых задач трэба павялічыць прадукцыйнасьць працы, падвысіць ураджайнасьць і таварнасьць гаспадаркі. Вытворчыя нарады павінны ўзьняць сваю працу і дапамагчы вырашыць гэтыя задачы. **Асноўнымі мэтадамі выкананьня падкрэсьленых задач павінны стаць шырока разгорнутая самакрытыка і сацыялістычнае спаборніцтва.**

Ячэйкам трэба наладзіць кіраўніцтва гаспадаркай. Пытаньні зьніжэньня сабекошту, узьняцьця прадукцыйнасьці працы, ураджайнасьці і таварнасьці гаспадаркі—вось галоўная задача, вырашаць якую павінны ячэйкі ў штодзённай рабоце. У галіне будаўніцтва калгасаў партячэйкі павінны паставіць цэнтрам сваёй увагі работу на ўзмацненьню абагульваньню сродкаў вытворчасьці, павялічэньня непадзельных капіталаў за лік прыбыткаў калгасаў, палепшаньню якасьці ўнутранага распарадку, што зьнішчыць існуючыя непаразуменьні ў пытаньнях аплаты работы і скарыстаньня рабочай сілы і г. д.

Асабліва адказная роля выпадае на камуністых, якія работаюць у савгасах і калгасах. Кожны камуніст, дзе-б ён не працаваў, павінен несьці адказнасьць за сваю дзейнасьць ня толькі перад партячэйкай, але і перад усёй савецкай грамадзкасьцю. Кожная партячэйка, паасобны камуніст павінны быць ініцыятарам у новых пачынаньнях, сваім прыкладам садзейнічаць большаму ўцягненьню мас у справу сацыялістычнага будаўніцтва.

ЗА ТЭАРЭТЫЧНУЮ ВУЧОБУ

Клясавая барацьба ў вёсцы, якая з кожным днём усё больш абвастраецца і праяўляецца ў больш рознастайных формах і патрабуе ад кожнага партыйца моцнай клясавай чуласьці і тэарэтычнай падрыхтаванасьці. Зараз некаторая частка партячэек, паасобныя камуністы недаацэньваюць клясавай барацьбы. Недаацэнка клясавай барацьбы на вёсцы цягне за сабой недаацэньваньне працы сярод беднаты ў напрамку яе арганізацыі, у барацьбе супроць кулацтва, што па сутнасьці і зьяўляецца правым ухілам на практыцы. **Таму пасьпяховасьць барацьбы з праявамі правага ўхілу і прымірэнчымі адносінамі да яго, барацьба з „левым" ухілам, нацыянал-дэмакратызмам і шавінізмам у значнай частцы залежыць ад пастаноўкі выхаваўчай работы партячэек.**

Адгэтуль выцякае важнасьць партвучобы, якая ў калгасах і савгасах накуль што не заняла належнае месца. Дырэктывы аб поўным охопе рабочых савгасаў і калгасаўцаў партвучобай і палітасьветай—ня ўсюды на мясцох выкананы.

Акрамя захаду па пашырэньню сеткі школ і гурткоў, трэба ўвесьці ў практыку пасылку дакладчыкаў-лектароў з гораду ў больш буйныя ячэйкі, а таксама на куставыя сходы для распрацоўкі бягучых палітычных пытаньняў, якія вызначаюць задачы партыі на бягучы час. Што належыць праграмы заняткаў літаратуры на партвучобе, то гэткае маецца на мясцох і справа застаецца толькі за яе выкарыстаньнем.

Значэньне партвыхаваўчай працы павялічваецца і таму, што ад яе ў значнай ступені залежыць рост савгаскіх і калгаскіх ячэек за лік рабочых, батракоў і калгасаўцаў. Зімовы час павінен быць выкарыстан у поўнай меры. Падрыхтоўка батракоў і савгаскіх рабочых, беднякоў-калгасаўцаў на прадмет уцягненьня іх у шэрагі партыі павінна заняць значнае месца ў сыстэме партвучобы.

САВГАС І КАЛГАС—КУЛЬТУРНЫ АСЯРОДАК

З усёй сыстэмы палітасьветна-масавай работы неабходна асабліва вызначыць работу сярод жанчын. Слабая і нездавальняючая работа сярод жанчын, галоўным чынам у калгасах, вельмі часта зьяўляецца прычынай распаду калгасаў, прычынай розных спрэчак, якія вельмі шкодзяць у рабоце. На ўсіх савгасах і калгасах, дзе ёсьць ячэйкі, ці паасобныя камуністы, павінны быць абавязкова арганізаваны дэлегацкія сходы з забясьпячэньнем іх добра падрыхтаванымі кіраўнікамі. Прапрацоўка тэарэтычных пытаньняў павінна быць пічыльна зьвязана з практыкай дэлегатак, чаго ў некаторых мясцох покуль што не назіраецца.

Культурна-масавая работа па свайму зьместу і па форме ні ў якім разе ня можа задаволіць запатрабаваньняў савгасаўскіх рабочых і калгасаўцаў. Тут таксама павінен быць рашучы пералом. Уся культурна-масавая работа павінна згрупавацца на прыстасаваньні яе да ўмоў жыцьця і работы савгасу ці калгасу. **Інтэрнацыянальнае выхаваньне, барацьба супроць шавінізму павінны быць усямерна ўзмоцнены.** Клюбы, хаты-чытальні, чырвоныя куткі павінны прыстасавацца да таго, каб масавая работа праводзілася ня толькі ў чатырох сьценах клюбу, хаты-чытальні, а і ў кватэры рабочага і калгасаўца, а летам у полі, калі пасельніцтва ня прыяжджае да хаты.

**Савгас і калгас—павінны стаць

Мастацтва і радыё---працоўным масам

УСЮ РАБОТУ РАДЫЁВЯШЧАЛЬНАГА ЦЭНТРУ—НА АБГАВАРЭНЬНЕ ШЫРОКІХ ПРАЦОЎНЫХ МАС

ПРАЦОЎНІКОЎ МАСТАЦТВА, УСТУПАЮЧЫ Ў 11-Ю ГАДАВІНУ СВАЙГО ІСНАВАНЬНЯ, ПАВІНЕН ШЧЫЛЬНА ЎВЯЗАЦЬ ДЗЕЙНАСЬЦЬ З ПАТРЭБАМІ ВЫТВОРЧАСЬЦІ І ПАДПАРАДКАВАЦЬ УСЮ СВАЮ ПРАЦУ ЗАДАЧАМ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭКАНСТРУКЦЫІ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ

Задачы мастацтва і культуры

...значэньне ўсіх галін мастацтва (тэатр, кіно, музыка, выяўленчае мастацтва) вядомы амаль усім. Гэта спэцыфічна ўласьцівымі яму арганізуе ў пэўным кірунку чалавека, уплывае на яго ...яно яскравымі вобразамі, ...ымі довадамі расказвае нам ...цікавіць і хвалюе грамадзкага чалавека, і таму праз мастацтва, ...арганізацыю пачуцьцяў чалавека ...м давесьці яму часта вельмі ...я рэчы, якія ня былі-б іншымі ...ымі, калі-б яны дапрыёмамі лёгічных доказаў. ...аму мастацтва ва ўсіх сваіх ...учаецца, як моцны сродак ...пралетарыяту на фронце ...ае рэвалюцыі, у змаганьні за ...чалавека сацыялістычнае гра...

...аму мы ставім вымаганьне ...тва, каб яно было актыўным ...арам у справе сацыялістычнага ...ніцтва.

...тыя ўскладаемыя на мастацтва яно зможа выканаць толькі калі яно ўсю сваю моц уплывае накіруе для ўзмацнення пралетарскае дыктатуры. „Апалітычнасьць мастацтва“ такое-ж дзікае ...не, як і формула „мастацтва ...ства“. За гэтай формулай ...ваюцца клясавы зьмест, а ...гэтае палажэньне замяняем ...мастацтва для справы пралетарскай рэвалюцыі».

...ная клясавая барацьба ў ...тарыя буржуазныя традыцыі ...ае ўплываюць на яго. Выбі...пралетарыятам вораг са сваіх ...ых і ідэалёгічных пазыцый ...нецца варожую нам ідэалёгію ў мастацтва, каб, вы...ны яго моц, уплыць на гра...пралетарскае краіны. Гэты ...асабліва небясьпечны таму, ...жая пралетарыяту ідэалёгія ...ае прынадносіцца ў такім пры...ласьцівым мастацтву ўбранні ...не часта цяжка выявіць, і та...ства можа адыграць ролю шапрыгожай цукеркі начыненай ...зай атруты, якую, хто пры...заўсёды можа і заўважыць барацьба за пралетарскую ...ў мастацтва, барацьба з ва...ам уплывамі ў ім складае ...туальнейшых задач сёнешняга дню. Нам патрэбна строга пераглядзіць усю спадчыну, якую пралетарыят атрымаў ад буржуазіі, крытычна пераацаніць яе і выкарыстаць толькі тое, што будзе карысным пралетарскай дыктатуры. Нам патрэбна з карэньнем вырваць усе спробы выкарыстаць мастацтва для прапаганды буржуазнай тэорыі, шовінізму, нацыянал.-дэмакратызму, дробна-буржуазнага ўпадніцтва.

Гэта можна зрабіць больш пасьпяхова тады, калі побач з пралетарыятам кожны працаўнік мастацтва сам павядзе бязьлітасную барацьбу са шкоднымі пралетарыяту плынямі ў мастацтве. Прымірэнцтва ў гэтым пытаньні роўналегла падтрыманьню клясавага ворага ў яго барацьбе супроць пралетарскае дыктатуры.

Новае-ж мастацтва зможа быць утворана тады, калі кожны мастак будзе адчуваць на сабе ўсю адказнасьць за ўскладзеную на яго працу, цесна будзе зьвязаны з будаўніком сацыялізму—з пралетарыятам.

Наш правадыр Ленін казаў: „вы, мастакі, дрэньпенькія індывідуалісты, ідзеце да мас, на фабрыкі і заводы, і там вы знойдзеце імпульсы для вытворчасьці, вы знойдзеце там тое, што зараз неабходна для пралетарыяту“ («Ленин и искусство» стр. 27). Гэтую параду нам неабходна выканаць.

Мы павінны дамагчыся, каб мастацтва было зразумелым самым шырокім колам працоўных. Сапраўднае мастацтва заўсёды даступна ўспрыйманьню самых шырокіх колаў. Выкрунтасы і штукарства для штукарства тут таксама шкодна, як і лёзунг «мастацтва для мастацтва». Гэтыя выкрунтасы сэкта з дробна-буржуазных мастакоў імкнецца прыкрыць фразэалёгіяй пра «новае» мастацтва. Ацэнку ім, гэтым выкрунтасам, даў Ленін. Ён аднойчы, праглядаючы кніжку Маякоўскага, дзе гэтых выкрунтасаў было залішне і якія аўтар імкнуўся назваць камунізмам, заўважыў: „ну, калі ужо гэта камунізм, дык хіба толькі хуліганскі камунізм“ («Ленин и искусство“, стр. 100).

Пры выкананьні вось гэтых асноўных задач, у напрамку рэалізацыі якіх павінна ісьці і праца саюзу працаўнікоў мастацтва, мастацтва стане сапраўдным фактарам сацыялістычнага будаўніцтва, актыўнай сілай на фронце культурнае рэвалюцыі.

Ал. Некрашэвіч.

Да дзесяцігодзьдзя саюзу працаўнікоў мастацтва

...зьдзе саюзу працмастацтва ...а пераломным ня толькі ў ...амаго саюзу, але і ў ацэнцы ...працы грамадзкасьцю. Агульны ...авіны краіны, задачы сацыя...ьні рэканструкцыі, мабілізацыя ...ьні пралетарскіх мас прад'...юзу запатрабаваньне вызна...ца, якое займае мастацтва ў ...культурнага будаўніцтва. У ...абвостранай клясавай барацьбе ...працаўнікоў мастацтва павінен ...адказ аб тым, якую пазыцыю ...ае ў гэтай барацьбе, перапе...ідэолёгічны фронт, ці маглей заставацца аналітычным ...ным сузіральнікам гэтай ... Не, саюз працаўнікоў мас...павінен мець чоткую ідэолёгічную і мабілізаваць усе сілы ...ноў мастацтва для барацьбы ...ньнем клясавага ворага.

...трукцыя ўсяго народнае гас...культуры патрабуе і рэкон...ўсіх відаў мастацтва, патрабуе набліжэньня мастацтва да рабочых батрацка-бядняцкіх і сярэдняцкіх мас, рашучага перагляду рэпэртуару, які ўжо ёсьць, у бок папулярызацыі галоўных задач камуністычнае партыі і савецкай улады (індустрыялізацыя краіны, калектывізацыя вёскі, падняцьце вытворчасьці, сац. спаборніцтва і г. д.), правільнага правядзеньня нацыянальнай палітыкі праз усе віды мастацтва — „мастацтва пралетарскае па зьместу і нацыянальнае па форме“, складаньне 5-гадовага пляну па ўсіх відах мастацтва (апрача кіно, 5-цігодка, па якому ўжо ёсьць). 5-цігодка па разьвіцьцю мастацтва павінна быць цалкам і поўнасьцю прыстасавана да службы пралетарыяту і бядняцка-серадняцкіх мас.

Перад саюзам працаўнікоў мастацтва ў сучасны момант стаяць цэлы шэраг вытворчых задач: зьніжэньне сабекошту, павышэньне прадпісьпіліны, падняцьце вытворчасьці, барацьба за эканомію ў расходваньні матар'яльных сродкаў і ўдзел разам з усім пралетарыятам у сацыялістычным спаборніцтве.

Ці падрыхтавана саюзная маса сёньня да выкананьня намечаных вышэй палітычных, ідэолёгічных і вытворчых задач?

На сёньня саюзная маса да выкананьня гэтых задач яшчэ не падрыхтавана. Па гэтаму перавыхаваньне нашых кадраў і падрыхтоўка новых кадраў у залежнасьці ад запатрабаваньня сацыялістычнай рэканструкцыі мастацтва зьяўляецца цэнтральнай задачай саюзу.

Падагульняючы трэба сказаць: нам ня трэба мастацтва аналітычнага: нам трэба мастацтва, якое агітуе, мастацтва, якое будуе, мастацтва, якое вядзе барацьбу і выразную клясавую лінію. У гэты бок тэатры павінны пераглядзець свой рэпэртуар на працягу бліжэйшага тэрміну, мастакі тэмы сваіх карцін, кіно зьмест сваіх фільм і г. д.

Піводнага кроку ўступкі аналітычнаму „мастацтва для мастацтва“.

Усе сілы мастацтва на справу сацыялістычнага будаўніцтва і спаборніцтва.

А. Папова.

Твар нашага слухача

Слухайце, гаворыць Менск... разносяць штодзень радыёхвалі на тысячы кілёмэтрэў навокал кліч Беларускага Радыёвяшчальнага Цэнтру. Тысячы чырвоных куткоў, хаты-чытальні, рабочыя клюбы, калгасы, савгасы, рабочыя кватэры і сялянскія хаты нябачнымі ніцямі зьвязаны з Белрадыёцэнтрам.

Кожны дзень працы станцыі заканчваецца канцэртам.

Дзеля большай сувязі з шматысячнай аўдыторыяй, асноўнай масы радыёслухачоў, з мэтай стварэньня вакол вяшчаньня здаровай грамадзкай думкі, Белрадыёцэнтр наладжвае пісьмовую сувязь і радыёсувязь з сваімі слухачамі. Адным з мэтадаў сувязі і вывучэньня запатрабаваньняў слухачоў Белрадыёцэнтрам уведзены ў праграму раз у тыдзень канцэрт на заказу радыёслухачоў. Сотні лістоў грамадзкіх і вясковых слухачоў зьяўляецца надзвычайна каштоўным матар'ялам для далейшага вяшчаньня. Калі ўважліва прачытаць гэтыя шчыра напісаныя лісты, адразу стане зразумела з кім маеш справу, хто гэта піша: рабочы, селянін, стары чыноўнік, антысавецкі настроены, стары чалавек з усімі яго рэлігійнымі традыцыямі. Цікава прывесьці некалькі прыкладаў такіх лістоў, з якіх яскрава відаць хто чым жыве, хто чым цікавіцца.

Вось ліст ад рабочага:

„Дарагія таварышы.

Дасылаю свой заказ на „канцэрт па заказу радыёслухачоў“. Я прашу выканаць некалькі рэвалюцыйных сьпеваў, народныя беларускія, украінскія, польскія сьпевы. Гэта мяне вельмі цікавіць. Таксама жадаю паслухаць клясычную музыку. Канкрэтна (пералічваецца шэраг нумароў музыкі)“.

2. Ліст ад сялян-калгасьнікаў:

„Паважаныя таварышы э Белрадыёцэнтру

Наш калгас імя т. Варашылава кожны дзень слухае вашу перадачу. На ваш заклік дасылаць вам заказы на канцэрты досылаем і наш заказ. Мы, калгасаўцы жадаем паслухаць у заказным канцэрце беларускія сьпевы Тэраўскага, а таксама просім, каб на вялікіх скрыпках выканалі што-небудзь клясычнае“.

Ліст ад слухача служачага.

„Прашу ў заказаным канцэрце выканаць наступныя рэчы: 1. Шэхеразада—муз. Р. Корсакава, 2. V сымфонію Чайкоўскага, 3. Канцэртны вальс Глазунова, і г. д. Прашу ў гэтым канцэрце не даваць нумароў на цымбалах, балалайцы, бо яны мяне ня цікавяць“.

А вось цікавы ліст ад слухача, добрага пасьлядоўцы былой „золотой молодежи“.

„Уважаемые товарищи...

Вы не можете себе представить, с каким наслаждением я бы прослушал по радио русскую народную песню... „Ямщик не гони лошадей“ (?) это во-первых, во-вторых прошу в завершение концерта сыграть хорошенький веселый фокстрот. Вы не представляете, какие приятные сны снятся после фокстрота по радио“ і г. д.

Ліст ад старога рэлігійнага чалавека „слухача“.

„Очень прошу исполнить по радио „Плач Израиля на реках Вавилонских“.

Альбо вось яшчэ ліст, відаць ад старога чыноўніка, антысавецкі настроенага.

„Прошу исполнить в заказном концерте марш „Двуглавый орел“.

Трэба сказаць, што такія лісты ад „сыноў Ізраілевых“, паклоньнікаў „Двуглавого орла“ і фокстрацыстаў гэта адзінкі. Асноўныя лісты—гэта ад сотні радыёслухачоў рабочых, бядняцка-серадняцкага сялянства, працоўнай інтэлігенцыі, лісты са здаровымі запатрабаваньнямі, лісты, з якіх яскрава відаць жаданьне зразумець гэтую галіну мастацтва—музыку, якая калісь была скарбам невялічкай кучкі капіталістых.

Белрадыёцэнтр у сваёй штодзённай мастацкай працы прыстасоўвае гэтую працу да запатрабаваньняў асноўнай масы слухачоў—рабочых і бядняцка-серадняцкай часткі сялянства, знаёміць слухачоў з лепшымі ўзорамі мастацтва, выбіраючы з гэтага мастацтва найбольш вытрыманыя, клясава падыходзячыя рэчы.

Любан.

Патрэбна дапамога савецкай грамадзкасьці

Навакол радыёвяшчаньня трэба ўзьняць пралетарскую крытыку і самакрытыку. Гэта дапаможа рабоце радыё. Кожны крок радыёвяшчаньня павінен суправаджацца канкрэтнымі заўвагамі, парадамі, прапановамі аб палепшаньні з боку працоўных—радыёслухачоў.

Пралетарская грамадзкасьць павінна актыўна ўзяцца за справу радыё-вяшчаньня і радыёфікацыі нашай краіны, зацікавіцца справай радыёматарскіх гурткоў, дапамагчы ім прасоўваць радыё ў калектыўныя гаспадаркі.

Прафсаюзным арганізацыям трэба ўключыць пытаньне радыё ў пляны культработы і вылучаць значныя сродкі на гэту справу.

Радыёфікацыя павінна заняць значнае месца ў сацыялістычным будаўніцтве нашае краіны.

Наўмёнак.

Выклік пісьменьнікам

Пры клюбе друкароў існуе „Сіняя блюза“, якая ня мае сталага і добрага рэпэртуару. Рабочыя заклікаюць пісьменьнікаў і поэтаў даць ім цікавы і жывы матар'ял.

Я з свайго боку абяцаюся прымаць самы актыўны ўдзел у працы клюбу, як пісьменьнік.

Выклікаю зрабіць тое-ж самае наступных таварышоў: Іл. Барашку, Платона Галавача, Алеся Звонока, Васіля Каваля, Т. Кляшторнага, Васіля Сташэўскага, Сяргея Фаміна, А. Александровіча, Рыгора Мурашку і інш.

Першы сход адбудзецца сёньня 17-га сьнежня г. г. у клюбе друкароў, Ленінская 13, а 6 г. увечары.

Просьба выкліканых таварышоў зьявіцца на гэты сход. **ВАЛЕРЫ МАРАКОЎ.**

Паважаныя таварышы

Просім зьмясьціць наш адказ на заметку „Галоўмастацтва, адгукніся“, зьмешчаную ў № 28 вашай газэты ад 10 сьнежня г. г.

Конкурс на п'есы, абвешчаны Галоўмастацтвам, зацягнуўся з розных прычын: быў адказ з прычыны паступленьня малога ліку, п'ес, у зьвязку са спозненым часам адпачынку працаўніковуі, нарэшце з прычыны асабовых зьмен у Галоўмастацтве.

Зараз зацьверджанае калегій журы заната азнаямленьнем з п'есамі і к канцу сьнежня апублікуе выніні конкурсу.

Старшыня Галоўмастацтва

АЛ. НЕКРАШЭВІЧ.

БОЛЬШ УВАГІ ДАШКОЛЬНАМУ КУЛЬТПАХОДУ

Мінула ўжо трымесяцы, як абвешчан дашкольны культпаход, а на мясцох справа ня рушыцца ўперад. У большасьці далей арганізацыі штабу паходу—праца ня ідзе.

На акруговай нарадзе райвыканкатараў народнае асьветы, якая адбылася ў Воршы 6 сьнежня г. г., высьветлілася, што штабы як акруговы, так гарадзкі і раённыя арганізаваны і калі праца па дашкольнаму паходу распачалася ў акруговым горадзе, то на раёнах пакуль ніякіх вынікаў няма.

Праўда, хоць і ў Воршы мала яшчэ зроблена, але ў выніку працы ўжо адчынены дзьве групы пры дзіцячых садох.

Калі ўзяць Менскую акругу, то ў самым г. Менску праца па дашкольнаму паходу мае вынікі, але ў раёнах справа стаіць слаба.

Аб чым гэта гаворыць?

Гэта гаворыць аб тым, што штабы да сёньнешняга дню не згуртавалі вакол дашкольнага паходу шырокай грамадзкасьці; не змаглі прыцягнуць прафэсыянальныя і камсамольскія арганізацыі жанчын-дэлегатак.

Прафэсыянальныя арганізацыі да гэтага часу яшчэ не раскачаліся з адлічэньнем 6 проц. з сродкаў фонду палепшаньня быту рабочых на дашкольнае выхаваньне, ня гледзячы на тое, што аб гэтым ёсьць пастанова ЦСПСБ і НК РСІ.

А справа ня цярпіць адкладу.

Рост колькасьці работніц, занятых на прадпрыёмствах, буйны рост калгасаў і савгасаў, патрэбнасьць узьняць культурны і палітычны ўзровень працоўнай жанчыны, яе кваліфікацыю з асаблівай настойлівасьцю высоўваюць задачы разгортваньня сеткі дашкольных устаноў, каб больш ахапіць дашкольным выхаваньнем дзяцей жанчыны-работніцы і калгасьніцы і тым самым пазбавіць яе ад клопатаў па дагляду іх.

Ня гледзячы на ўсе дасягненьні ў гэтай галіне, разрыў паміж патрэбай і сучасным станам дашкольнай сеткі—вялікі: агульны ахоп дашкольным выхаваньнем дзяцей 4-7 год зараз па БССР—3,4 проц., у горадзе ён даходзіць да 12,4, а на вёсцы да 2,02 проц.

Па пяцігадоваму пляну колькасьць выхаванцаў дашкольных устаноў павялічыцца на 78 проц. (з 18,9 тысяч да 33,8 тысяч), што дасьць павялічэньне ахопу да 6,1 проц.

Да канца пяцігодкі будзе ахоплена дзіцячымі прытулкамі 75 проц. дзяцей работніц, а неабходна ахапіць усе 100 проц. Трэба забясьпечыць дашкольнай установай жанчыну. Усё гэта магчыма зрабіць толькі тады, калі на разгортваньне сеткі дашкольных устаноў будуць прыцягнуты сродкі грамадзкіх арганізацый і самаго насельніцтва. Акрамя гэтага дашкольны паход мае мэтай прыцягнуць шырокую грамадзкасьць да палепшаньня справы дашкольнага выхаваньня ў існуючых установах.

Дашкольны паход павінен будавацца на актыўнасьці грамадзкасьці. Ён павінен разбудзіць ініцыятыву, творчасьць і арганізаванасьць мас, шляхам шырокай агітацыі за дашкольнае выхаваньне і прапаганды ў масах мэтадаў і спосабаў камуністычнага выхаваньня, як у дашкольных установах, так і ў сям'і (пэдпрапаганда).

У выніку ўсяго гэтага павінна зьявіцца: арганізацыя кансультацый па дашкольнаму выхаваньню, вячэрніх пакояў пры клюбах, пардамах, хатах-чытальнях, дашкольных установах і школах, асобных дашкольных групрымітываў, а таксама зімовых і потым летніх пляцовак.

Шляхам дашкольнага паходу трэба зрабіць так, каб у кожным двары была дзіцячая пляцоўка, каб у кожным вялікім будынку быў дзіцячы пакой.

Неабходна арганізаваць групавыя пагулянкі дзяцей, гутаркі з імі і гурткі для бацькоў па пытаньнях выхаваньня.

У дапамогу абмежаванаму кадру дашкольніц і настаўнікаў трэба даць падрыхтаваны актыў. «Таварыства Прыхільнікаў Дзяцей», камсамол, культбытавыя камісіі жыльлёвай каапэрацыі, сэкцыі саветаў павінны вылучыць актыў дабраахвотнікаў-арганізатараў, які трэба падрыхтаваць. Гэта павінны зрабіць акруговыя інспэктарыяты народнае асьветы, шляхам утварэньня двохтыдзёвых курсаў пры дашкольных установах.

Агітпрапкамісіі ячэек КП(б)Б, жанкамісіі, ячэйкі ЛКСМБ на прадпрыёмствах, фракцыі жылтаварыстваў павінны ўзяць на сябе кіраўніцтва працай дашкольнага паходу і практычна яе праводзіць. На кожным прадпрыёмстве, у кожным буйным калгасе і савгасе трэба скласьці камісію садзейнічаньня дашкольнаму паходу.

Неабходна, каб гэтыя камісіі дамагаліся сваечасовага адлічэньня пэўнага процанту з фонду палепшаньня быту рабочых і культфонду на дашкольнае выхаваньне, клапаціліся-б аб пастаноўках спэктакляў, канцэртаў і кіно, правядзеньнем суботнікаў, нядзельнікаў на карысьць дашкольнага паходу і г. д.

Трэба скласьці кадры агітатараў і дакладчыкаў дашкольнага паходу і паставіць даклады на агульных сходах рабочых і калгасьнікаў, на пленумах саветаў і выканкомаў, прафсаюзаў і камітэтаў ЛКСМБ, на сходах жанчын-дэлегатах, піянэр-атрадаў і фарпостаў. Патрэбна скарыстаць насьценныя газэты, мясцовы і цэнтральны друк для асьвятленьня разгортваньня культпаходу і пытаньняў дашкольнага выхаваньня ў сям'і, на фабрыцы, у жылкаапэрацыі.

Задача вызваленьня працоўнай жанчыны, узьняцьця яе культурнага і палітычнага ўзроўню і кваліфікацыі для актыўнага ўдзелу ў сацыялістычным будаўніцтве нашай краіны патрабуе, каб пытаньне аб дашкольным культпаходзе было пастаўлена перад усёй савецкай грамадзкасьцю, а таксама кіруючымі органамі народнае асьветы і культурна-асьветнымі ўстановамі, як адна з галоўнейшых палітычных задач.

М. А. Жыгмунт.

КУТОК РАБСЕЛЬКОРА

ПРАЛЕТАРСКАЙ САМАКРЫТЫКАЙ ПАЛЕПШЫМ КІРАЎНІЦТВА РЭДКАЛЕГІЯМІ НАСЬЦЕНГАЗЭТ

Глушыцелі самакрытыкі

У час перавыбараў рэдкалегій насьценгазэт Стара-Дароскага раёну (Бабруйшчына) выяўлены недапусьцімыя факты зажыму самакрытыкі. У Стара-Дароскім райкамбінаце партыец Шпіленя прасьледваў рабкора за зьмешчаную заметку. Настаўніца Раіцкая насьмяхалася над вучнем-селькорам Шэпко М., аб'яўляючы перад вучнямі: „Вось сядзіць селькор, хай ён вам скажа“.

На заметкі, зьмешчаныя у насьценгазэтах адміністацыя устаноў не рэагуе. Рэдкалегія насьценгазэты райгрупкому саюзу савгандальслужачых накіравала заметку ў фінчастку райвыканкому Стара-Дароскага РВК аб недаабкладаньні кулакоў Нова-Дароскага сельсавету Зяньковіча і Духіна. Прайшло ўжо 5 тыдняў, а адказу няма...

Фактаў зажыму самакрытыкі вельмі шмат.

Трэба прыняць рашучыя захады супроць глушыцеляў самакрытыкі.

Л. П.

Няма насьценгазэты

Наш пасёлак знаходзіцца ў раённым цэнтры і ня гледзячы на тое, што пад бокам—райком партыі, РВК, мясцовая ячэйка КП(б)Б і ЛБСМ, насьценнай газэтай ў нас няма. Ячэйка КП(б)Б і ЛКСМ не зьвяртаюць на гэта ніякай увагі. **Селькор Дзераза.**

Артыкул, які супярэчыць сапраўднасьці

Даючы ацэнку ў парадку самакрытыкі заводзкай друкаванай газэце „Рабочае Вока“ мы не гаворым аб тым, што яна не адпавядае мэтавай установы, або ня выконвае пастаўленыя перед ёю задачы. Наадварот газэта зьяўляецца сапраўдным вокам рабочых, сапраўдным люстрам заводзкага калектыву. Адна, сярод рабкораўскіх заметак, гэтых сапраўдных факелаў сацыялістычных посьпехаў заводу „Бальшавік“ у газэце ёсьць „круючыя“ артыкулы абмінуць якія нельга без адпаведнай ацэнкі. Перад намі 41 нумар газэты (за 7 лістапада) у якім на паўстаронцы красуецца ня столькі сваім загалоўкам, колькі зьместам—артыкул „Дагнаць і перагнаць“. Гэты артыкул нікім не падпісаны і таму аўтарам, або аўтарамі яго трэба лічыць рэдкалегію.

Аб чым, улясна кажучы, хочуць расказаць гэтыя пісакі рабочым заводу „Бальшавік“, ці аб страшэннай магутнасьці Амэрыкі, ці аб тэмпах „дагнаць і перагнаць“, або адкрыць новую „Амэрыку“, разабрацца цяжка.

„Нерэдки случаи, когда слишком легко бросаются лозунгом „догнать и перегнать“... такі прок кідаюць аўтары па адрасу нашых тэмпаў.

Намякнуў накопт таго, што „шапками Америку не закидаем“, амэрыканізаваныя пісакі тлумачаць рабочаму ў скажоным сэнсе амэрыканскую эканоміку ў параўнаньні яе з эканомікай СССР, не забыўшыся пры гэтым падкрэсьліць:

„Уровень жизни верхушечного слоя рабочих там почти в 4 раза выше материального уровня нашего рабочего. Производительность труда рабочего от 6 до 8 раз выше чем у нас“...

Бачыце, якая дакладная матэматыка? Гэта яшчэ кветкі, а вось і ягадкі:

„Но и там промышленность идет вперед. Ежегодный прирост составляет около 5 проц. (?) И так мы должны догнать и перегнать страну, которая далеко впереди нас и притом не стоит на месте, а идет вперед со скоростью 5 проц. т. е. двадцатой части того расстояния, которое она прошла“. Разважаючы над тэмпамі нашага будаўніцтва, аўтары шляхам мэханічнага падыходу да справы, будуюць чатыры пяцігодкі пасьля чаго тлумачаць малапісьменнаму рабочему:

„Это значит, что мы должны увеличить выработку нашей промышленности за первое пятилетие в 2 с пол., за второе—в 8 раз, за третее—в 27 с пал. раз, за четвертое—в 100 раз по сравнению с 1927-28 годом. При таком размахе работы мы через 15 лет догоним то состояние производства САСШ, какое она имеет на сегодня, а через 20 лет ужо обгоним эту самую передовую капиталистическую страну. Но тут возникает законный вопрос: по силам-ли нам такая работа?

Капиталистические страны идут вперед со скоростью одной двадцатой мощи своего сегоднишнего хозяйства, а мы намечаем за 15 лет подняться выше теперешнего уровня в 27 с пал. раз, а через 20 лет—в 100 раз. Как-же это так?“.

Мы таксама пытаемся ў аўтараў: „как-же это так“, можа здарыцца, што мы праз 15 год дагонім той узровень разьвіцьця яе прамысловасьці, які яна мае на сёньнешні дзень, гэта значыць на 1929-30 г. А што калі Амэрыка возьме ды ўцячэ яшчэ на 15 год або саўсім разбурыцца, што ўпаўне законна і магчыма для любой капіталістычнай дзяржавы? У заключэньні аўтары артыкулу змазаўшы сэнс клясавай барацьбы пішуць:

„Наша сила в том, что мы не связаны са старыми нарадкамі и устоями, что нам никто не мешает (?) распорядиться так, как мы хотим, как нам нужно.

Наша сила в том, что мы строим последними и строим почти на чистом месте. Это дает нам возможность при развертывании промышленности ставить самые совершенные машины, которые увеличивают производительность в несколько раз по сравнению са старым оборудованием“.

Наша сіла ў тым, што „нам никто не мешает“. Моцна сказана, алеж-ж не рэканаўча. Кітайскія налётчыкі, шахцінскія шкоднікі, кулацкія вылазкі пры абвостранай клясавай барацьбе ў вёсцы—падпал калгасаў, забойства актывістаў-беднякоў—што гэта ўсё спрыяньні?

Такое скажонае тлумачэньне рабочаму нашых тэмпаў эканамічнага разьвіцьця павінна атрымаць належную ацэнку, ня гледзячы на тое, дзе-б гэта ня мела месца.

Людзі ня хочуць уявіць сабе, што ў іх робіцца на вачох.

Заклік партыі—«пяцігодку ў масы»—падхвачан рабочай клясай даючы свае водгукі жывымі фактамі падвойнай энэргіі. Зьлятаюцца ўдарнікі брыгад, цэхаў, цэлых фабрык. Жывыя факты—лічбы разьвіцьця нашай прамысловасьці. Законы эканомікі ператвараюць вёску ў сельска-гаспадарчую фабрыку—яе суцельную калектывізацыю сельсаветаў, раёнаў, округ. Вёска на вялікім гістарычным шляху; першая пяцігодка карчуе дробна-буржуазную стыхію ў сельскай гаспадарцы.

Гэтага не заўважаюць тыя, хто сёньня ные над тым—„как это так, перегоним мы, а может и не перегоним“.

Мы дагонім і перагонім ў мінімальна кароткі тэрмін, бо ў нашых руках магутныя лейцы, якімі павінен кіравацца ўвесь сьвет.

Ш.

Самакрытыка на першым месцы

Пры Полацкай прафтэхшколе агнятрывалага будаўніцтва выдаецца насьценгазэта „Чырвоны Будаўнік“. Як толькі зьехаліся студэнты была абрана рэдкалегія, якая наладзіўшы працу, адразу ўзяла курс на разгортваньне самакрытыкі ў школе. Той матар'ял, які зьмяшчаецца ў газэце ўпаўне адбівае школьнае жыцьцё. Настаўніцтва спрыяюча адносілася да насьценгазэты.

Да недахопаў трэба аднесьці тое, што ў газэце яшчэ ня ўсе студэнты прымаюць удзел, таму яна не ўпаўне зьяўляецца масавай. Трэба каб насьценгазэце ў яе працы дапамагала рэдакцыя газэты „Чырвоная Полаччына“.

Васільлеў.

У Чабатовічах дрэнна

Ніводнае мерапрыёмства нашай партыі і савецкай ўлады на вёсцы не павінна праходзіць бяз шырокага асьвятлення ў насьценных ці цэнтральных газэтах. Возьмем для прыкладу селькораўскі рух у в. Чабатовічах, Уравіцкага раёну. У мінулым годзе ён яшчэ хоць трохі адчуваўся, а ў гэтым годзе, невядома па якіх прычынах, селькораў нячутна. Нават не выпускаецца насьценгазэта. С.-с. вялікі, аб'яднае 36 насельных пунктаў,—матар'ялу і адпаведных тэм хопіць. У далей шым мясцовым партыйнай і комсам. ячэйкам трэба аднавіць гэту працу і ў першую чаргу арганізаваць вакол насьценгазэты рабселькораў.

Л. Лаўрэнцеў.

Наладзім сувязь

Таварышы селькоры! Мы, вайскоры АБВШ, сачым за кожнай заметкай у газэце селькора, камсамольца і настаўніка, цікавімся, што робіцца ў вёсцы—гэта наша першая сувязь з вамі. Сваімі лістамі ў вёску мы дапамагаем весьці барацьбу з цемрай, з клясавым ворагам-кулаком і інш. Але-ж я лічу, а таксама і ўсе нашы вайскоры, што гэтага недастаткова. Пажадана, каб вясковыя селькоры і камсамольцы трымалі жывую сувязь з намі, што і прымушае мяне высунуць гэтае пытаньне на абгаварэньне на старонках газэты.

Я чакаю, што скажуць на маё запытаньне селькоры.

Ваенкор АБВШ І. Астапенка.

Суды Аршаншчыны праводзілі клясавую лінію

...ліся аб клясавай барацьбе

...ая барацьба на вёсцы за ...гады, у сувязі з разгортвань...ктывізацыі, абвастрылася. Ку...находзіць розныя мэтады каб ...ць актыўным працаўнікам ...лянам-грамадчыкам за іх кля...ітрымнасьць, за правідловае ...ьне дырэктыў партыі і са...ўлады на перабудове вёскі на ...ыялістычны лад.

...час, калі кулацтва на вёсцы знагаецца за свае «правы», выступае супроць усіх мера...аў партыі і савецкай улады, Аршаншчыне, ня гледзячы на ...раг дырэктыў партыі і улады ...неньні клясавай барацьбы з ...м, былі вельмі мягкімі і вы...сія слабыя прыгаворы. Замест ...і жорсткай карнай палітыкай ...ць кулакам за іх тэрарыс...акты, аршанскія судовыя орг...зілі іх як за звычайныя кры...я дзеяньні.

...самым аршанскія суды, ...ся аб клясавай лінії, аб ...барацьбе на вёсцы, разьвязкам рукі, а актыўных пра...вёскі заганялі ў падполье.

...ні паляць, а іх „хваляць“

...нежня 1928 году кулак-зла...каў праз вакно Чарэйскай ...міліцыі ўліў газы на памост ...іў. Праўда, спаліць памяш...міліцыі яму не ўдалося і яго ...авілі. 4 студзеня гэтага году ...эта папалася памракурору ...ай акругі Крэсіку, які яе толь...лені месяцы накіраваў у Акру...дзеля прыцягненьня Ісакава ...насьці па 262 арт. КК, як за ...падпал. Прычым зусім ні...было зроблена у адносінах да дзелавода міліцыі, які незадоўга да падпалу п'янстваваў з Ісакавым. Дзелавода да адказнасьці не прыцягнулі зусім, а справу супроць кулака Ісакава, ня гледзячы на тое, што тут быў тэрарыстычны акт з боку кулака супроць міліцыі, якая вяла некалькі спраў супроць Ісакава, аршанскі акруговы суд накіраваў у Чарэйскі нарсуд дзеля далучэньня яе да другой справы, якая мелася там супроць Ісакава. Такім чынам справа аб падпале міліцыі, палітычная справа была змазана, замест таго, каб гэты працэс зрабіць у грамадзкім парадку.

8 лютага гэтага году ў в. Углеўшчына, Талочынскага раёну, ад падпалу згарэла гумно бедняка-актывістага Кабанава Астапа. Падпал зрабіў Сушко Сьцяпан, былы афіцэр, меўшы сувязь з абшарнікамі, чыноўнік вайсковай цэнзуры старога часу, дэзэртыр з Чырвонай арміі, які прыцягваўся да адказнасьці за антысавецкую дзейнасьць. Сушко Сьцяпан у в. Углеўшчына стаяў на чале кулацкай антысавецкай арганізацыі разам з кулакамі Асіповічамі. Сушко Сьцяпан часта сазываў тайныя сходкі кулацтва, зрываў мерапрыемствы савецкай улады і г. д. Гумно Кабанава згарэла якраз у той час, калі ў хаце Кабанава праводзіліся перавыбары сельсавету і калі кулакі начале з Сушко, правялі ў сельсавет, пад гукі гура—сваіх кандыдатаў. Кабанаў жа на перавыбарах выступаў супроць Сушко і кулацкай групіроўкі. Гэты самы Сушко адзін раз заяўляў:

— Ня люблю палітыку савецкай улады, а мой вучань Асіповіч Сьцяпан пашоў яшчэ далей і стаў сапраўдным контр-рэвалюцыянэрам.

Аднак, ня гледзячы на ўсё гэта, да адказнасьці прыцягнулі толькі Сушко, а Асіповічы і іншыя кулакі засталіся ў баку. Калі на судзе сьведкі гаварылі аб антысавецкай дзейнасьці Сушко, дык судзьдзя ім сказаў:

— Вы кажыце суду аб падпале, а не аб палітычнай дзейнасьці Сушко.

І Сушко быў асуджан на...2 гады высяленьня за межы Беларусі. Цікавы прысуд. Ён яскрава кажа аб тым, што Сушко—контр-рэвалюцыянэра паслалі яшчэ ў іншыя мясцовасьці выступаць супроць савецкай улады, арганізаваць кулацтва і паліць беднату.

24 лістапада 1928 году быў падпален Какоўшчынскі спажывецкі каапэратыў. Падпал быў зроблен кулаком Хаміцкім Цімохам, з прычыны таго, што ў адным доме з крамай, толькі праз сьценку, жыў і загадчык гэтай крамай Сядлецкі, які на сходы актыўна выступаў за высяленьне кулака Хаміцкага за межы БССР, як антысавецкага элемэнту. Пасьля сходу Хаміцкі пагражаў Сядлецкаму і праз некалькі часу зрабіў падпал крамы. Праз некалькі часу кулак Хаміцкі страляў і на старшыні сельсавету, які таксама патрабаваў высяленьня Хаміцкага. Калі справа папала ў суд, то Хаміцкага судзілі па 262 арт. КК, як за звычайны падпал Чаму так гэта здарылася?—невядома. Сама справа гаварыла за тое, што тут тэрарыстычны акт кулака, але суд на гэта не зьвярнуў ніякай увагі.

Ня тэрар, а звычайнае хуліганства

Сябра Бобрскага сельсавету Крупскага раёну Дашкоў быў ранены заможнікам Шкарубай Мехалкай, з мэтай адпомсьціць Дашкову за тое, што апошні выявіў усю маемасьць Шкарубы пры абкладаньні сельгаспадаткам. Калі справа папала ў Крупскі суд, там Шкарубу судзілі як за звычайнае хуліганства на тры месяцы прымусов

ЗАКОНЫ І ПАСТАНОВЫ ЎРАДУ БССР

Пастанова

Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Беларускай ССР

па дакладу аб суцэльнай калектывізацыі ў Клімавіцкім раёне

1. Клімавіцкі раён, вызначаны для суцэльнай калектывізацыі, першы на Беларусі па справе арганізацыі буйных калгасаў, у якім сацыялістычны сэктар ахапіў ужо 75 проц. усёй зямельнай плошчы раёну. Пад калгасамі ў раёне занята 80.000 га, маецца шэраг буйнейшых калгасаў, з плошчай да 10.000 га кожны, з ахопам суцэльнай калектывізацыяй большасьці сельскіх саветаў.

2. Улічваючы дасягнутыя посьпехі ў справе калектывізацыі у Клімавіцкім раёне і прызнаючы неабходнасьць пабудовы ў раёне суцэльнай калектывізацыі ўзорнай гаспадаркі, што патрабуе спэцыяльнай увагі і ўсямернага падтрыманьня і дапамогі, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт БСС пастанаўляе:

а) даручыць Прэзыдыуму ЦВК і СНК БССР распрацаваць мерапрыемствы ў галіне адпаведнага напрамку і разьвіцьця гаспадаркі раёну, работы каапэрацыйных і грамадзкіх арганізацый, Камітэтаў Сялянскай Узаемадапамогі і г. д., прыстасоўваючы ўсю работу да ўмоў суцэльнай калектывізацыі;

б) прапаваць Народнаму Камісарыяту Земляробства, Белкалгассаюзу і іншым сыстэмам сельска-гаспадарчай каапэрацыі распрацаваць канкрэтныя мерапрыемствы па будаўніцтву прадпрыемстваў, якія будуць садзейнічаць сацыялістычнай рэканструкцыі сельскае гаспадаркі і ўзмацненьню існуючых калгасаў. Прапанаваць Народнаму Камісарыяту Земляробства і Вышэйшаму Савету Народнае Гаспадаркі таксама прыняць захады да электрафікацыі Клімавіцкага раёну.

3. Народнаму Камісарыяту Земляробства, калгассаюзу і Магілеўскаму Акруговаму Выканаўчаму Камітэту, з мэтай замацаваньня арганізаваных калгасаў і хутчэйшага скančэньня калектывізацыі ўсяго Клімавіцкага раёну, прыняць наступныя меры:

а) больш поўна забясьпечыць раён працаўнікамі і спэцыялістымі, трактарамі, складанымі сельска-гаспадарчымі машынамі, мінэральнымі ўгнаеньнямі і гатунковым насеньнем, уключыўшы раён у плян спэцыяльнага снабжэньня, забясьпечыўшы неабходнымі крэдытамі, а пры арганізацыі машына-трактарных станцый на Беларусі ў першую чаргу арганізаваць гэткую на Клімаўшчыне;

б) лічыць нвабходным прыцягнуць навуковыя сілы Горацкай Сельска-Гаспадарчай Акадэміі і Інстытуту імя Леніна да распрацоўкі канкрэтнага пляну рэканструкцыі сельскай гаспадаркі Клімавіцкага раёну, да распрацоўкі гаспадарчых і арганізацыйных плянаў буйнейшых калгасаў, парадку вучоту, арганізацыі работы і інш.

4. Даручыць Народнаму Камісарыяту Асьветы, Народнаму Камісарыяту Аховы Здароўя, Упаўнаважанаму Наркампошт і тэлеграфу, Галоўнай Управе шосавых і грунтавых дарог і аўтамабільнага транспарту БССР, каапэрацыйным і іншым цэнтрам распрацаваць канкрэтныя мерапрыемствы, якія-б забясьпечылі гаспадарча-культурнае разьвіцьцё раёну, вылучыўшы для гэтай мэты адпаведныя сродкі.

СТАРШЫНЯ ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ БССР
А. Чарвякоў.

САКРАТАР ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ БССР
А. Хацкевіч.

26-га лістапада 1929 г.
г. Менск.

Постановление

Центрального Исполнительного Комитета Белорусской ССР

по докладу о сплошной коллективизации в Климовичском районе.

1. Климовичский район, намеченный для сплошной коллективизации, первый по Белоруссии в деле организации крупных колхозов, в котором социалистический сектор охватил 75 проц. всей земельной площади района. Под колхозами в районе занято 80.000 гект., имеется ряд крупнейших колхозов с площадью до 10.000 гект. каждый, с охватом сплошной коллективизацией большинства сельских советов.

2. Учитывая достигнутые успехи в деле коллективизации в Климовичском районе и признавая необходимость создания в районе сплошной коллективизации показательного хозяйства, что требует специального внимания, всемерной поддержки и содействия, Центральный Исполнительный Комитет БССР постановляет:

а) Поручить Президиуму ЦИК и СНК БССР разработать мероприятия в области соответствующего направления и развития хозяйства района, работы кооперативных и общественных организаций, Комитетов Крестьянской Взаимопомощи и т. д., приспособляя всю работу к условиям сплошной коллективизации;

б) предложить Народному Комиссариату Земледелия, Белколхозсоюзу и другим системам сельско-хозяйственной кооперации разработать конкретные мероприятия по строительству предприятий, содействующих социалистической реконструкции сельского хозяйства и укреплению существующих колхозов. Предложить Народному Комиссариату Земледелия и Высшему Совету Народного Хозяйства также принять меры к электрификации Климовичского района.

3. Народному Комиссариату Земледелия, Колхозсоюзу и Могилевскому Окружному Исполнительному Комитету, с целью укрепления организованных колхозов и скорейшего окончания коллективизации всего Климовичского района, принять следующие меры:

а) более полно обеспечить район работниками и специалистами, тракторами, сложными сельско-хозяйственными машинами, минеральными удобрениями и сортовыми семенами, включив район в план специального снабжения и обеспечив необходимыми кредитами, а при организации машинно-тракторных станций в Белоруссии в первую очередь организовать таковую в Климовщине;

б) считать необходимым привлечь научные силы Горецкой Сельско-Хозяйственной Академии и Института имени Ленина к разработке конкретного плана реконструкции сельского хозяйства Климовичского района, к разработке хозяйственных и организационных планов крупнейших колхозов, порядка учета, организации работы и проч.

4. Поручить Народному Комиссариату Просвещения, Народному Комиссариату Здравоохранения, Уполномоченному Наркомпочтеля, Главному Управлению шоссейных и грунтовых дорог и автомобильного транспорта БССР, кооперативным и другим центрам разработать конкретные мероприятия, обеспечивающие хозяйственно-культурное развитие района, выделив для этой цели соответсвующие средства.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ЦЕНТРАЛЬНОГО ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО КОМИТЕТА БССР
А. Червяков.

СЕКРЕТАРЬ ЦЕНТРАЛЬНОГО ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО КОМИТЕТА БССР
А. Хацкевич.

26-го ноября 1929 г.
г. Минск.

Выкананьне дырэктыў аб адкормачных пунктах пад пагрозай зрыву

Сучасны тэмп выкананьня дырэктыў партыі па пытаньнях павялічэньня рэзэрваў мяса і яго эканомнаму выдаткоўваньню далёка не забясьпечвае іх выкананьня. Яшчэ дагэтуль цэнтральныя арганізацыі, на якія ўскладзена адказнасьць за правядзеньне асобных мерапрыемстваў у галіне адкорму, замяняюць жывую справу і жывое кіраўніцтва залішняй папяровай перапіскай.

За фактамі далёка не хадзіць: Белкаапсаюз і Белмясгандлю замест разьмеркаваньня заданьня па загатоўках сьвіней для адкорму, лічылі за лепшае яшчэ да прыступленьня загатовак усім напісаць, што яны выканаць заданьня ня могуць. Белсельтрэст вельмі ўзрадаваўся паведамленьню Белмясгандлю аб немагчымасьці загатовіць сьвіней і ўпэўніў сябе, што тым самым з Белсельтрэсту адказнасьць зьнята. Тут цікава прывесьці яшчэ такі факт:—прадстаўнік Белсельтрэсту прыходзіць у малочна-жывёлаводны саюз і просіць даць ім паперку, што саюз сьвіней Белсельтрэсту ня можа даць. Як бачыце, замест таго, каб напружыць усе сілы для выкананьня дырэктыў, Белсельтрэст зьбірае „оправдательные“ паперкі.

Белкаапсаюз замест адшуканьня гатовых памяшканьняў для адкорму патрабуе цяпер грошы і будаўнічыя матар'ялы для будаўніцтва новых адкормачных пунктаў.

Да тэтага трэба яшчэ дадаць, што акруговыя інспэктарыяты гандлю і мясцовыя органы не завастраюць пытаньняў на эканомным выдаткоўваньні мяса.

Пастаўленыя перад загатоўчымі арганізацыямі задачы патрабуюць максымальнай увагі ад усяго апарату апошніх, абавязковага выкананьня да 1 сакавіка 70 проц. гадавога пляну на загатоўках мяса і да 1 лютага адкарміць 25.000 сьвіней, з іх палову да 1 студзеня.

Неабходна яшчэ раз праверыць працаздольнасьць загатоўчага апарату, адпаведна яго ўзмацніць, а ў цэнтральных і акруговых апаратах трэба мець спэцыяльных работнікаў, занятых справай адкорму. Адначасова павінна быць рашуча ўзмоцнена барацьба з прыватнікамі на мясным рынку, трэба зьвярнуць асаблівую ўвагу барацьбе з патаемным убоем жывёлы ў гарадох, а таксама і ў вёсцы. Трэба прыняць меры да поўнай ліквідацыі прыватнага гандлю мясам.

Асабліва павінна быць завострана барацьба за эканомнае выдаткоўваньне мяса. Арграндлям неабходна сыстэматычна правяраць выкананьне па мясцох дырэктыў Наркамгандлю па загатоўках, адкорму, засолцы і эканомнаму выдаткоўваньню. Вінаватыя ў парушэньні гэтых дырэктыў павінны прыцягвацца да адказнасьці.

ХРОНІКА

Удзел БССР у пабудове маўзалею т. Леніну

У пабудове маўзалею т. Леніну ў Маскве прымаюць удзел усе рэспублікі Савецкага Саюзу. З гэтай мэтай СНК БССР даручыў ВСНГ і БАН арганізаваць у БССР спэцыяльныя пошукі адпаведнага будаўнічага матар'ялу. Спэцыялісты спыніліся, урэшце, на вялізарным камні-глыбе, вагою да 4-тонаў, які быў знойдзены ў Полаччыне.

Прымаючы пад увагу, што камень ляжыць у 5 кіл. ад чыгуні, ёсьць думка падзяліць яго на 4 навалкі, але мажліва, што ён будзе адвезены цалкам.

Камень у хуткім часе накіроўваецца ў Маскву.

Трэба адзначыць, што полацкія арганізацыі выказалі актыўную дапамогу ў адшуканьні гэтага камня.

Праезд праз Менск экіпажу „Страны Советов“

20-га сьнежня з Нямеччыны праяжджае праз Менск, накіроўваючыся ў Маскву, экіпаж самалёту „Страна Советов“ на чале з лётнікам ШАСТАКОВЫМ, які зрабіў гэройскі пералёт Масква—Нью-Ёрк.

Для спатканьня экіпажу на граніцы выязджаюць: ад ураду БССР т. СТАШЭЎСКІ, ад ЦСПСБ т. АВЕРЫН, намесьнік старшыні Беларускага Цэнтральнага Савету ТДА-Авіахіму т. ДРЫЛЁНАК і старшыня Менскага АВК т. АКСЮЧЫЦ. На ст. Менск групу Шастакова спаткаюць прадстаўнікі рабочых і авіахімаўскіх арганізацый гор. Менску, дзе і будзе арганізаваны лятучы мітынг.

У зьвязку з прыездам экіпажу „Страны Советов“ ТАСС высылае ў Негарэлае свайго спэцыяльнага карэспандэнта т. ЭКСДЭРА.

Арабочваньне апарату ЦСУ

У Цэнтральнай Статыстычнай Управе распачынаецца паступовае арабочваньне апарату. Гэтымі днямі Калегія ЦСУ пастанавіла вылучаць 5 рабочых на наступныя пасады: загадчык аддзелу мэханікі, намесьнік загадчыка сэктару працы, групавод па прафэсыянальнай статыстыцы і 2 сартыроўшчыкі.

Усе пералічаныя пасады зьяўляюцца адказнымі.

1000 працаўнікоў для калгасаў.

У зьвязку з правядзеньнем суцэльнай калектывізацыі ў Магілеўшчыне зараз у акрузе праводзіцца канфэрэнцыі груп беднаты. Дзеля падрыхтоўкі старшынь для калгасаў будуць арганізаваны спэцыяльныя курсы на 1000 чалавек.

За дзень

З 1 студзеня ў Менску Гадчынаецца майстэрня для рэмонту швэйных машын і вэлёсіпэдаў. Майстэрня будзе адчынена пры магазыне „Дзяржшвэймашыны“. Арганізацыя майстэрні дасьць магчымасьць рабочым і служачым Менску больш танна рамантаваць швэйныя машыны і вэлёсыпэды, якія дагэтуль рамантаваліся прыватнікам.

* * *

На працягу бягучага гаспадарчага году „Дзяржшвэймашынай“ будзе атрымана 1600 вэлёсіпэдаў для БССР, з якіх 500 штук прызначаецца для г. Менску. Вэлёсіпэды будуць атрыманы з Харкаускага заводу па цане ў 175 руб. і з Пензенскага—па 184 руб.

У першую чаргу вэлёсіпэды будуць разьмяркоўвацца паміж сябрамі Аўтадору.

* * *

За бягучы гаспадарчы год „Дзяржшвэймашына“ атрымае для Беларусі 12000 швэйных машын. 4500 машын з гэтага ліку пойдуць на Менскую і Бабруйскую акругі. Ручныя машыны будуць каштаваць па 72 руб. кожная, нажныя—па 109 руб., габінэтныя—па 132 руб.

У першую чаргу швэйныя машынны будуць прадавацца ільназдатчыкам (беднякам і сераднякам) і калгасьнікам.

* * *

На працягу студзеня і лютага месяцаў Белкаапсаюз выпускае па Менскай акрузе 5 радыё-перасовак, якія будуць прымацаваны да кіно-перасовак. Радыё-перасоўкі ў першую чаргу будуць абслугоўваць калектывізаваныя раёны. Зараз па БССР існуе каля 20 радыё-перасовак па ўсіх акругах. Белкаапсаюз намечае лік радыё-перасовак за бягучы гаспадарчы год давесьці да 5 на кожную акругу.

НОВЫЯ КНІГІ

Паступілі ў рэдакцыю газэты „Савецкая Беларусь“ для рэцэнзіі наступныя кнігі і часопісі выданьня Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва.

1. **„Падручнік для гарадзкіх палітшкол“.** Выпуск першы. Рэкамэндаваны ЦК ЛКСМБ. Стар. 125, цана 50 кап.

2. **„Рэвалюцыйныя песьні“** М. Мацісон. Выпуск II. Стар. 11, цана 20 кап.

3. **„Праграмы і мэтодычны дапаможнік для настаўніка ліквпункту“.** Выданьне другое, папраўленае. Стар. 38, цана 14 кап.

4. **„Маладняк“ № 10.** Літаратурна-мастацкая і грамадзка-палітычная часопісь—орган Беларускай Асоцыяцыі Пралетарскіх Пісьменьнікаў. Стар. 133, цана 40 к. Выдавецтва „Чырвоная Зьмена“.

СПРАВАЧНЫ АДДЗЕЛ

КАТЫРОЎКА ПАЗЫК

на 17-е сьнежня 1929 г.

	Куп.	Прад.
1-я 6 проц. выйгр. паз.	4-88,5	—
Бяспроц. выйгр. паз. 26 г.	126-75	128-75
Выйгр. пазыка 1929 г.	100-05	101-10,5
10 проц. выйгр. паз. 27 г.	25-98	26-08
3-я сялянск. выйгр. паз. 27 г.	5-00	—
Дзярж. паз. узм. сял. гас.	10-50	10-35
1 выйг. паз. Індустр. 27 г.	25-34	25-44
2 „ „ „ проц.	25-90	26-40
2 „ „ „ 6-проц.	25-90	26-40
11 проц. дз. паз. 1928-29 г.	103-29	103-34
12 пр. рэнтн. паз. 1927 г.	—	—

Арганізацыя садова-гароднай справы

У гутарцы з нашым супрацоўнікам старшыня праўленьня беларускага садова-гароднага саюзу т. Пыжыкаў паведаміў наступнае аб пэрспэктывах разьвіцьця садова-гароднай справы ў БССР.

Глебавыя і кліматычныя ўмовы БССР зьяўляюцца вельмі спрыяючымі для разьвіцьця садова-гароднай справы. У адносінах садаводзтва мы знаходзімся нават у лепшых адносінах, чым Украіна, дзе ад марозаў часта гінуць садовыя дрэвы. У нас можна разводзіць самыя лепшыя экспартныя сарты садавіны. Нашы яблыкі вывозяцца на Урал, Іванава-Вазьнясенск, Маскву, Ленінград; апроч таго, мы экспартуем нашу клубніку і яблыкі на замежныя рынкі.

Гэта галіна гаспадаркі можа даць вялікія прыбыткі, пад садамі можна заняць да 30 проц. плошчы нашай краіны. Аднак, да гэтага часу гэтай справе зварачвалася мала ўвагі. Праўда, былі пастановы па падняцьцю садаводнай справы, але яны ня выконваліся.

Вось выняткі з зацьверджаных плянаў Наркамзему: «дасьледваньне садоў мяркуецца правесьці ў працягу 2-х гадоў—1926-27 і 1927-28 г. г., а ў 1928-29 г. будзе распрацаваны ўвесь матар'ял абсьледваньня і праведзена раёнаваньне рэспублікі па садаводным раёны“...

У гэтай галіне нічога ня зроблена. Гэты факт зьяўляецца характэрнай рысаю сыстэмы прышчэпаўшчыны ў Наркамземе, калі пытаньні першай важнасьці змазваліся.

Ня гледзячы на тое, што наша арганізацыя яшчэ досыць маладая, аднак, мы намецілі шэраг мерапрыем галіне разгортваньня садова-г справы. Зараз зроблена ўсла арганізацыю садова-гародных Праводзіцца адшуканьне адп глеб. У Мазырскай акрузе ўжо лены пляц у 700 гэкт. нед р. Прыпяці над арганізацыю калгасу. Такія-ж калгасы буд нізаваны і ў інш. акругах. Мы перад сабою задачу, каб садав садова-гародных калгасах бу на наступных 3-х прыцяпна будзе разводзіцца клубніка, ярусам—ягадныя кусты: агрэс рэчкі і, урэшце, яблыні, ігру інш.

Зараз ужо праводзіцца эка вывучэньне садаводных раёнаў раёнаваньне павінна быць скон сакавіка наступнага году, каб распачаць арганізацыю садова-г калгасаў. Будуць і чыста-г калгасы, асабліва вакол буйн мысловых гарадоў: Менску, В Магілеве і Гомелю. У Менскай мае быць засаджана вясной зв гэкт. пад садамі і ля 800 гэ гарадамі. Адначасна з гэтым бу гортвацца садавіна - пераапр прамысловасьць. На пляну п пабудаваць такія заводы ў Гомельскай акр., Магілеве, Ка вічах, Чавусах, Прапойску. Да тоўкі гародніны намечана арган 4 засолачных, 5 квасільных (х шаньня капусты) пунктаў і 8 лак для садавіны і гародніны.

На ўсебеларускай с.-г. в пад садаводную справу адведзен гэкт. Зараз ставіцца пытаньне арганізацыі на выстаўцы асобна вільёну па пераапрацоўцы сад

Апавяшчэньні

Агітпроп ЦК КП(б)Б паведамляе, што апошні тэрмін падачы заяў і дакумэнтаў на падрыхтоўчае і асноўнае адз. Ін-ту Чырвонай Проф. 20 сьнежня.

* * *

Агітпроп. ЦК КП(б)Б паведамляе, што згодна пастанове сэкратар'яту ЦК КП(б)Б, на завочныя курсы марксызму пасылаюцца наступныя т. т.

1. ЛУБУША, 2. ЛАЗОЎСКІ, 3. ПАСЮКЕВІЧ, 4. ЖУКАЎ, 5. ЛЯЎКОЎ, 6. МАТУЛАЙЦІС, 7. БЯЛУГА, 8. САСНОЎСКІ, 9. ЯРШОЎ, 10. ЦЫВУНЬЧЫК, 11, РАМАНЧУК, 12. ПЯТУШАОЎ, 13) ІСАЯЎ.

Дом Асьветы

Сёньня а 8 з палов. г. адбудзецца вялікі канцэрт. Выступаюць: артыстыя Дзяржаўр. тэаэру, Галубок і артыстыя яго тэатру, сіняя блуза саюзу друкароў, харэографічны гурток саюзу саўгандльслужачых і інш. Увесь збор пойдзе на карысьць бедных вучняў 1-й школы. Білеты ад 25 к. да 1 руб.

ПЭДГАБІНЭТ

Сёньня—17-XII—1) Сход сэкцыі літ нічнае адукацыі ў 7 гадзіны.

Парадак дня:

Пяцігадовы плян разьвіцьця н гаспадаркі і культуры, і політ адукацыя (дак. т. Слоніма).

2) Заняткі гуртка ІЗО для даш у 8 гадзін увеч.

Заўтра—18-XII у 7 гадзін увеча нум акруговай мэтадычнай камісіі

Парадак дню:

Вучот работы і падлік пасьпяхов школах (дак. 1-ай і 8-ай школ).

Яўка сяброў мэтадкамісіі аба Запрашаецца настаўніцтва.

Адказны рэдактар
Ф. ША

ТЭАТР-КІНО

КІНО-ТЭАТР „КУЛЬТУРА“.	З прычны вялікага посьпеху 2-гі тыдзень. Буйны мастацкі фільм **„Здань, якая не зварачаецца“** і кіно-хроніка САВКІНО.
КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ».	Трэці тыдзень. Нямецкі фільм. Трэці тыдзень. **„ЗЯЛЁНЫ ЗАВУЛАК“** драма ў 6 частках. Звыш праграмы: Хроніка Савкіно № 65.
1-Ы ДЗІЦЯЧЫ КІНО-ТЭАТР „ЮНЫ ПІАНЭР“	З панядзелка 16 сьнежня **„ЗАЛАТЫ МЁД“** у 5 частках. Звыш праграмы: цікавая камэдыя **„ЦІХАЯ СЯМЕЙКА“** у 2 частках. Каса адчынена штодня ад 2-й гадзіны дню.
КІНО „ПРАЛЕТАРЫ“	З панядзелка 16 сьнежня 2-гі тыдзень—новы амэрыканскі фільм—2-гі тыдзень **„СЫН ЗОРО“** У 8 частках з удзелам ДУГЛАСА ФЭРБЭНКСА. Пачатак у 6 г. 45 хв.

Прэзыдыум савету і праўленьне Беларускага цэнтр. садова-гародн.
КАЛГАССАЮЗУ
склікае II сэсію савету
на 19 сьнежня г. г. а 10-й гадзіне раніцы ў памяшканьні был. Белсельсаюзу
МЕНСК, Савецкая 46.
Просьба да ўсіх членаў савету і рэвізійнай камісіі і запрошаных на сэсію таварышоў зьявіцца без спазьненьня.
ПРЭЗЫДЫУМ САВЕТУ І ПРАЎЛЕНЬНЕ „БЕЛСАДКАЛГАССАЮЗ“.

Праўленьне менскага акруговага **малочна-жывёлагадоўчага саюзу**
ПЕРАМЯСЬЦІЛАСЯ з Камсамольскай вул. № 13
у памяшканьне был. „Менсельпраму“
вул. К. Маркса, № 44.

ДОМ ПІСЬМЕНЬНІКА
У аўторак 17-XII а 7-й гадзіне ўвечары ў доме пісьменьнікаў (Савецкая 68)
ПАЎЛЮК ШУКАЙЛА зачытае свае новыя вершы:
1. Партызанка Люба (поэма).
2. Акорды дзён (поэма).
Перад тым, як зачытаць іх, аўтар зробіць уступнае слова пра отыль сучаснай поэзіі. Пасьля зачытаньня адбудзецца абгаварэньне і крытыка гэтых твораў. Запрашаюцца пісьменьнікі, крытыкі, настаўнікі, студэнты і рабкоры.
—) УВАХОД ВОЛЬНЫ (—

Група супрацоўнікаў Беларускай Акадэміі Навук выказвае сваё спачуваньне
тав. ЦЬВІКЕВІЧУ А. І.
з прычыны сьмерці яго сына
ДЗІМЫ.

ПРЫ АСНОЎНЫМ КУРСЕ СКРЫГАЛАЎСКАЙ ШКОЛЫ КУЛЬТУРЫ БАЛОТ І МЭЛІАРАЦЫІ
АДЧЫНЯЕЦЦА РОЎНАЛЕГЛАЯ ГРУПА НА 40 ЧАЛ.
Прыём заяў працягнут да 25 сьнежня.
Скончыўшыя 7-годку могуць падаць заявы.)—(Скрыглава Мазырскай акругі.

„САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ“
ОРГАН ЦВК БССР

ПЫТАНЬНЕ АБ ПАШЫРЭНЬНІ ПАДПІСКІ НА ГАЗЭТУ „САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ“ АБГАВАРЫЦЬ НА ПЛЕНУМАХ АКРУГОВЫХ І РАЁННЫХ ВЫКАНАЎЧЫХ КАМІТЭТАЎ І САВЕТАЎ, ПАСТАВІЎШЫ ЗАДАЧАЙ ПАДВАЕНЬНЕ ТЫРАЖУ ГАЗЭТЫ НА ПРАЦЯГУ БЛІЖЭЙШАГА ГОДУ.
(З пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР ад 27 кастрычніка 1929 г.).

УМОВЫ ПАДПІСКІ
1 м-ц — 90 к. | 6 мес.—4 р.
3 м-цы—2 р. 70 к. | год — 8 р.

АДКРЫТ ПРЫЕМ ПАДПІСКІ на 1930 год.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА:
Усімі паштовымі канторамі і аддзяленьнямі, лістаносцамі, упаўнаважанымі канторы, кіёскамі контрагэнцтва друку і канторай газэты
(МЕНСК, 2-ГІ ДОМ САВЕТАЎ)

БАЛЯНС

Гомельскага акруговага таварыства сельска-гаспадарчага крэдыту

НАЗВА РАХУНКАЎ	Уступны баляс на 1-X-1927 г.	Заключны баляс на 1-X-1928 г.	НАЗВА РАХУНКАЎ	Уступны баляс на 1-X-1927 г.	Заключны баляс на 1-X-1928 г.
Каса і бягуч. рахункі	52998—66	83764—43	Асноўны капітал	251824—25	289824—25
Каштоўнасьці	1415—24	1312—27	Інш. уласн. капіталы і фонд	49514—11	57087—06
Дыскант і спэц. бяг. рах. п-вэксалі	267028—31	425719—92	Чужыя сродкі для мэтав. крэдытаваньня	18631 —	53094—30
Тавары-пазычк. апэрацыі	104187—10	11822—89	Пазыкі	1170960—35	2182837—75
Мэтавыя пазыкі	1556679—79	2713092—04	Перавучот і перазалог	178123—93	320259—15
Пратэрмінов. пазыкі	24018—27	—	Уклады і бягучыя рах.	260017—88	279983—74
Карэспандэнты	—	22751—16	Карэспандэнты	69147—60	76983—88
Розныя дэбіторы	8978—27	21769—76	Разьлік. рахункі і інш. паўстр. сумы	34062—93	10916—90
Маёмасьць і ўдзел у прадпр.	32147—81	32266—48	Розныя крэдыторы	15289—52	7627—92
Пратэст. вэксалі наперун. даўгі	—		Прыбыткі будучых гадоў	—	11261—47
Выдаткі будуч. гадоў	10370—71	4500 —	Неразьмеркаваны прыбытак бягуч. году	10252—59	27122—53
Баляс	2057824—16	3316998—95	Баляс	2057824—16	3316998—95

Рахунак прыбыткаў і страт

Назва рахункаў	Сума	Назва рахункаў	Сума
Бягучыя выдаткі	33874—65	Проц. атрыманыя	124033—95
Проц. заплочаныя	66780—64	Камісія атрыманая	6902—48
Камісія заплочаная	2468—15	Зварот сьпісан. даўгоў	1325—09
Амартызацыя маёмасьці	271—95	Іншыя прыбыткі	65—86
Няпэўныя даўгі	1809—46		
Прыбытак	27122—53		
Усяго	132327—38	Усяго	132327—38

Старшыня праўленьня ЛЕВІНЗОН

Галоўны бухгальтар КАГАН

Народны суд Лепельскага раёну лацкай акругі г. Лепелю на пад прысуду за 10 сьнежня 1929 г. розічу Анамуілу Шэвелеву служ былому дзясятніку фанера Дзьвіна яні паходзіць з гр-н м. Халоп Менскай акругі, жыхара г. Лепеля раз працуючага ў Віцебскай кан Лесбелу, атрымліваючага пэнсію руб. у м-ц за злачынае дзеяньне дугл. 123 арт. КК (у тым, што бу дзясятнікам фанера-Дзьвінаесу байна адносіўся да сваіх абавя груба адносіўся ў некаторых вы нах да наведвальнікаў)—абвяшчае мадзкае ганьбаваньне.

Прысудам нарсуду 3 вуч. Гомеля 11-X-29 г. гр-н гор. Гомелю Зубко хась Сямёнаў, 50 год, па арт. 142 К стварэньне штучных абставін да сяленьня кватарантаў праз арт. 51 засуджаны да грамадзкага га ваньня.

ЗГУБЛЕНЫ:

— Карт. на каня № 2365 Айнеьч —выд. Жыткавіцкім РВК, кв. 241-п.
— Сяброўскі білет № 2180 Прач а В. А.—выд. саюзам працаг кв. 242-п.
— Сяброўская кніжка, выд. Магі Акрадзл. саюзу прац. зямлі і лесу, кавая кніжка страхкасы, выд. Бяль пунктам, 3) Асабова-вайсковая к выд. Капыскім РВК на імя Глевіцка кв. № 243-п.
— Пасьведчаньне аб нягодна вайсковай службы Маліцэўскага выд. Пухавіцкім вайсковым сталов 244-п.
— Мэтрычн. выпіс Фельдмана Мазырск. аддз. Загса, кв. № 245-п.
— Асабовае пасьведчаньне Ра Л. Б.—выд. Барысаўск. Раённі 246-п.

Галоўліт бел 595. Друкарня БДВ